

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESFORORDNING (EU) 2018/2067**af 19. december 2018****om verifikation af data og om akkreditering af verifikatorer i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF****(EØS-relevant tekst)**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF af 13. oktober 2003 om et system for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Unionen og om ændring af Rådets direktiv 96/61/EF ⁽¹⁾, særlig artikel 15, tredje afsnit, og artikel 10a, stk. 2, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Denne forordning bør træde i kraft hurtigt af hensyn til første udgave af de »internationale standarder og anbefalet praksis vedrørende miljøbeskyttelse — ordningen for CO₂-kompensation og -reduktion for international luftfart« (CORSIA) (Chicago-konventionens bilag 16, bind IV), som ICAO-Rådet vedtog på det 10. møde i forbindelse med dettes 214. plenarforsamling den 27. juni 2018, og som efter planen skal anvendes fra 2019.
- (2) Der er behov for en overordnet ramme med bestemmelser vedrørende akkreditering af verifikatorer for at sikre, at verifikationen af driftslederes eller luftfartøjsoperatørers rapporter inden for rammerne af Unionens system for handel med kvoter for drivhusgasemissioner, som skal indgives i henhold til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 ⁽²⁾, udføres af verifikatorer, der besidder den tekniske kompetence til at udføre den betroede opgave på en uafhængig og uvildig måde og i henhold til de krav og principper, der er fastlagt i nærværende forordning.
- (3) Erfaringerne med anvendelsen af Kommissionens forordning (EU) nr. 600/2012 ⁽³⁾ har vist, at det er nødvendigt at forbedre, præcisere og forenkle reglerne for akkreditering og verifikation for yderligere at fremme harmoniseringen og styrke systemets effektivitet. Det er derfor nødvendigt at foretage en række ændringer af forordning (EU) nr. 600/2012. Forordningen bør af klarhedshensyn erstattes.
- (4) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF ⁽⁴⁾ fastsætter en generel ramme, som skal lette den fri bevægelighed for tjenesteydelser og tjenesteydere i Unionen og samtidig opretholde en høj kvalitet i tjenesteydelserne. En harmonisering i Unionen af reglerne for akkreditering og verifikation med relation til Unionens emissionshandelssystem bør kunne bidrage til et konkurrenceorienteret marked for verifikatorer og samtidig sikre gennemsigtighed og oplysninger for driftsledere og luftfartøjsoperatører.
- (5) Når artikel 15 i direktiv 2003/87/EF gennemføres, er det nødvendigt at sikre en synergi mellem den omfattende ramme for akkreditering, der blev fastlagt ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008 ⁽⁵⁾ og hertil knyttede bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 768/2008/EF ⁽⁶⁾, på den ene side, og de specifikke træk ved Unionens ordning for handel med drivhusgasemissioner og krav, som er væsentlige for en effektiv gennemførelse af direktiv 2003/87/EF, på den anden side. Forordning (EF) nr. 765/2008 bør fortsat anvendes på de aspekter af akkrediteringen af verifikatorer, som ikke er omhandlet i nærværende forordning. Det bør navnlig sikres, at en medlemsstat, når det som følge af intern praksis i den pågældende medlemsstat er en

⁽¹⁾ EUT L 275 af 25.10.2003, s. 32.

⁽²⁾ Kommissionens gennemførelsesforordning gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 af 19. december 2018 om overvågning og rapportering af drivhusgasemissioner i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF og om ændring af Kommissionens forordning (EU) nr. 601/2012 (se side 1 i denne EUT).

⁽³⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 600/2012 af 21. juni 2012 om verifikation af rapporter om drivhusgasemissioner og rapporter om tonkilometer og akkreditering af verifikatorer i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF (EUT L 181 af 12.7.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (EUT L 376 af 27.12.2006, s. 36).

⁽⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008 af 9. juli 2008 om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 339/93 (EUT L 218 af 13.8.2008, s. 30).

⁽⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 768/2008/EF af 9. juli 2008 om fælles rammer for markedsføring af produkter og om ophævelse af Rådets afgørelse 93/465/EØF (EUT L 218 af 13.8.2008, s. 82).

national myndighed, som er udpeget af den pågældende medlemsstat i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 765/2008, der udfører en alternativ procedure for akkreditering, dvs. godkendelse af verifikatorer, som er fysiske personer, skal forelægge dokumentation for, at denne myndighed har en troværdighed svarende til nationale akkrediteringsorganer, som har bestået en peerevaluering tilrettelagt af det ifølge artikel 14 i samme forordning anerkendte organ.

- (6) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1221/2009 ⁽¹⁾ indeholder bestemmelser om et uafhængigt og neutralt akkrediterings- eller licensudstedelsessystem for miljøverifikatorer. Af hensyn til sammenhængen og for at mindske de administrative byrder for medlemsstaterne og de økonomiske aktører bør der tages hensyn til synergier mellem ovennævnte og nærværende forordning.
- (7) For verifikations- og akkrediteringssystemet bør det undgås, at der bliver unødvendig overlapning af procedurer og organisationer, som er oprettet i medfør af andre af Unionens retsinstrumenter, hvilket ellers kunne øge byrden for medlemsstaterne eller økonomiske aktører. Der bør derfor trækkes på bedste praksis fra anvendelsen af harmoniserede standarder, som er vedtaget af Den Europæiske Standardiseringsorganisation på Kommissionens anmodning i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1025/2012 ⁽²⁾, såsom den harmoniserede standard vedrørende generelle krav til akkrediteringsorganer, der akkrediterer overensstemmelsesvurderingsorganer, og den harmoniserede standard vedrørende krav til drivhusgasvaliderings- og verifikationsorganer til brug ved akkreditering eller andre former for anerkendelse, hvor referencerne er blevet offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*, samt Dokument EA-6/03 og andre tekniske dokumenter, der er udviklet af det europæiske samarbejde til akkreditering eller af andre organer.
- (8) Når der indføres harmoniserede regler for verifikation af driftsledere eller luftfartøjsoperatørers rapporter og akkreditering af verifikatorer, er det nødvendigt at sørge for, at den byrde, som pålægges driftsledere, der udleder en mindre mængde af kuldioxid (CO₂) pr. år, luftfartøjsoperatører, der betragtes som små udledere som omhandlet i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 og medlemsstaternes tilgængelige ressourcer, ikke står i misforhold til de tilstræbte mål.
- (9) For at udnytte synergierne bedst muligt og i betragtning af vigtigheden af at verificere de data, der anvendes til ajourføring af ex ante-benchmarks og fastsættelsen af gratisfordeling til anlæg, bør der medtages regler for verifikation af basisdatarapporter og datarapporter for nytilkomne, som er påkrævet efter Kommissionens delegerede forordning (EU) .../... af 19. december 2018 om fastlæggelse af midlertidige EU-regler for harmoniseret gratisfordeling af emissionskvoter i henhold til artikel 10a i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF ⁽³⁾, i de harmoniserede regler for verifikation og akkreditering af verifikatorer.
- (10) Ifølge artikel 27 i direktiv 2003/87/EF kan medlemsstaterne udelukke små anlæg, med forbehold af ækvivalente foranstaltninger, fra Unionens system for handel med kvoter for drivhusgasemissioner, forudsat at betingelserne i den pågældende artikel er overholdt. Ifølge artikel 27a i direktiv 2003/87/EF kan medlemsstaterne udelukke anlæg, der udleder mindre end 2 500 ton, fra Unionens system for handel med kvoter for drivhusgasemissioner, forudsat at betingelserne i den pågældende artikel er overholdt. Nærværende forordning bør ikke gælde direkte for de i henhold til artikel 27 og artikel 27a i direktiv 2003/87/EF udelukkede anlæg, medmindre medlemsstaten beslutter, at nærværende forordning bør gælde.
- (11) I overensstemmelse med principperne i bilag V til direktiv 2003/87/EF bør verifikatoren foretage et anlægsbesøg for at kontrollere det pågældende anlægs eller den pågældende luftfartøjsoperatørs afgrænsning, vurdere funktionen af målere og overvågningssystemer, udføre interviews og udføre andre aktiviteter. Verifikatorens anlægsbesøg bør kun fraviges under særlige omstændigheder.
- (12) I henhold til principperne i bilag V til direktiv 2003/87/EF skal verifikatoren anvende en risikobaseret tilgang med henblik på at nå en verifikationserklæring, der giver rimelig sikkerhed for, at de samlede emissioner eller tonkilometer ikke i væsentlig grad angives forkert, og at rapporten kan kontrolleres på tilfredsstillende vis. Sikkerhedsniveauet bør stå i forhold til dybden og detaljegraden af de verifikationsaktiviteter, der udføres

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1221/2009 af 25. november 2009 om organisationers frivillige deltagelse i en fællesskabsordning for miljøledelse og miljørevision (EMAS) og om ophævelse af forordning (EF) nr. 761/2001 og Kommissionens beslutning 2001/681/EF og 2006/193/EF (EUT L 342 af 22.12.2009, s. 1).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1025/2012 af 25. oktober 2012 om europæisk standardisering, om ændring af Rådets direktiv 89/686/EØF og 93/15/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/9/EF, 94/25/EF, 95/16/EF, 97/23/EF, 98/34/EF, 2004/22/EF, 2007/23/EF, 2009/23/EF og 2009/105/EF og om ophævelse af Rådets beslutning 87/95/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1673/2006/EF (EUT L 316 af 14.11.2012, s. 12).

⁽³⁾ Endnu ikke offentliggjort i EUT.

under verifikationen, og verifikationserklæringens ordlyd. Hvis resultaterne og de oplysninger, der opnås under verifikationsprocessen, kræver det, bør verifikatoren være forpligtet til at justere en eller flere aktiviteter i verifikationsprocessen for at overholde kravene til at opnå rimelig sikkerhed.

- (13) Med henblik på at undgå sammenblanding af den kompetente myndigheds og verifikatorens rolle bør en verifikators ansvar ved udførelse af verifikation være klart defineret. Verifikatoren bør bruge overvågningsplanen, der er godkendt af den kompetente myndighed, som referencepunkt og vurdere, om denne plan og de procedurer, der er beskrevet i denne plan, er blevet gennemført korrekt. Hvis verifikatoren påviser manglende overholdelse af gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, bør det være verifikatorens ansvar at rapportere dette tilfælde af manglende overholdelse i verifikationsrapporten.
- (14) Det er nødvendigt at have fuldstændigt kendskab til en driftsleders eller en luftfartøjsoperatørs aktiviteter for at kunne udføre en effektiv verifikation af en driftsleders eller luftfartøjsoperatørs rapport. En verifikator bør kun udføre de verifikationsaktiviteter, som der anmodes om, efter at det med en indledende vurdering er konstateret, at vedkommende er kompetent til at gøre det. I bestræbelserne på at opnå et højt kvalitetsniveau for verifikationsaktiviteter bør der udvikles harmoniserede regler for en indledende vurdering for at fastslå, om en verifikator er kompetent, uafhængig og uvildig til at udføre de verifikationsaktiviteter, som der anmodes om, i overensstemmelse med de regler og principper, der er fastsat i nærværende forordning.
- (15) Levering af relevante oplysninger mellem driftslederen eller luftfartøjsoperatøren og verifikatoren er afgørende i alle dele af verifikationsprocessen, navnlig i fasen inden aftalens indgåelse, i verifikatorens præstation under den strategiske analyse og under verifikationen. Det er nødvendigt at etablere et sæt harmoniserede krav, der på ethvert givet tidspunkt kan regulere denne udveksling af oplysninger mellem driftslederen eller luftfartøjsoperatøren og verifikatoren.
- (16) Alle verifikationsaktiviteter i verifikationsprocessen er indbyrdes forbundne og bør afsluttes med verifikatorens udgivelse af en verifikationsrapport, der indeholder en verifikationsudtalelse, som svarer til resultatet af verifikationsvurderingen. Der bør etableres harmoniserede krav til verifikationsrapporterne og udførelsen af verifikationsaktiviteter for at sikre, at verifikationsrapporter og verifikationsaktiviteter i medlemsstaterne opfylder de samme standarder.
- (17) En analyse af de rapporterede datas tilbøjelighed til ukorrekte angivelser af væsentlig betydning er et vigtigt led i verifikationsprocessen og er afgørende for, hvordan verifikationsaktiviteterne bør udføres af verifikatoren. Hvert element i verifikationsprocessen skal derfor være tæt forbundet med resultatet af analysen af disse risici for ukorrekte angivelser.
- (18) Der bør fastsættes specifikke bestemmelser for verifikation af rapporten fra luftfartøjsoperatører og rapporten fra driftsledere på steder, som er underlagt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF ⁽¹⁾.
- (19) Driftslederen eller luftfartøjsoperatørens korrekte og reelle rapportering af drivhusgasemissioner er afgørende for gennemførelsen af direktiv 2003/87/EF. Med henblik på at sikre korrekt funktion af overvågnings- og rapporteringsprocessen bør en løbende forbedring af driftslederens eller luftfartøjsoperatørens præstation være en del af verifikationsaktiviteter, som verifikatoren udfører.
- (20) Verifikationsaktiviteter og udgivelsen af verifikationsrapporter bør kun udføres af verifikatorer og det af deres personale, som er kompetent. Verifikatorer bør etablere og løbende forbedre interne processer, der sikrer, at alt personale, som er involveret i verifikationsaktiviteter, er kompetent til at udføre de opgaver, som de bliver betroet. Kriterierne for at fastslå, om en verifikator er kompetent, bør være de samme i alle medlemsstater og bør være verificerbare, objektive og gennemskuelige.
- (21) Det nationale akkrediteringsorgan, som er oprettet ved forordning (EF) nr. 765/2008, bør have beføjelser til at akkreditere og udstede en autoritativ erklæring angående en verifikators kompetence til at udføre verifikationsaktiviteterne i henhold til nærværende forordning, vedtage administrative foranstaltninger og føre tilsyn med verifikatorer.
- (22) Skabeloner og specifikke filformater, som verifikatorerne skal anvende, fremmer harmoniseringen mellem medlemsstaterne og undgår forskellige tilgange. Verifikatorer bør anvende skabeloner eller specifikke filformater udarbejdet af Kommissionen. Hvis en medlemsstat har udarbejdet nationale skabeloner eller filformatspecifikationer, bør de for at sikre harmoniserede tilgange indeholde mindst det samme indhold som de skabeloner, der er udarbejdet af Kommissionen.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF af 23. april 2009 om geologisk lagring af kuldioxid og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF, 2001/80/EF, 2004/35/EF, 2006/12/EF, 2008/1/EF og forordning (EF) nr. 1013/2006 (EUT L 140 af 5.6.2009, s. 114).

- (23) En medlemsstat, der ikke anser det for økonomisk meningsfyldt eller bæredygtigt at oprette et nationalt akkrediteringsorgan eller at udføre akkrediteringsaktiviteter, bør have tilladelse til at gøre brug af en anden medlemsstats nationale akkrediteringsorgan. Kun nationale akkrediteringsorganer, der er blevet godkendt ved en peerevaluering organiseret af det organ, som er anerkendt ifølge artikel 14 i forordning (EF) nr. 765/2008, bør have tilladelse til at udføre akkrediteringsaktiviteterne i henhold til nærværende forordning.
- (24) Nationale akkrediteringsorganer, der kan fremlægge dokumentation for overholdelse af nærværende forordning, og som allerede er godkendt ved en peerevaluering organiseret af det organ, som er anerkendt ifølge artikel 14 i forordning (EU) nr. 765/2008, bør antages at opfylde procedurekravene, der er pålagt nationale akkrediteringsorganer, såsom krav til struktur af et nationalt akkrediteringsorgan, etablering af en kompetenceproces, etablering af de nødvendige procedurer og det nødvendige styringssystem og arrangementer til at sikre fortroligheden af indhentede oplysninger, og bør undtages fra at skulle underkastes en ny peerevaluering efter ikrafttræden af nærværende forordning. I overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF⁽¹⁾ bør miljøoplysninger indeholdt i den verificerede driftsleders eller luftfartøjsoperatørs rapporter, som er placeret hos offentlige myndigheder, offentliggøres for at sikre gennemskuelse, dog underlagt visse fortrolighedskrav.
- (25) Et effektivt samarbejde mellem nationale akkrediteringsorganer eller, når det er relevant, andre nationale myndigheder, og kompetente myndigheder er afgørende for en korrekt funktion af kvotesystemet for drivhusgasemissioner og tilsynet med verifikationskvalitet. Af hensyn til gennemskuelse er det nødvendigt at sikre, at de nationale akkrediteringsorganer eller, når det er relevant, andre nationale myndigheder, og de kompetente myndigheder etablerer effektive midler til udveksling af oplysninger. Udveksling af oplysninger mellem kompetente myndigheder og mellem kompetente myndigheder og nationale akkrediteringsorganer eller andre nationale myndigheder bør gennemføres med en streng sikkerhed for fortrolighed og tavshedspligt og håndteres i henhold til gældende national lovgivning og EU-lovgivning.
- (26) Denne forordning omfatter forbedringer af akkreditering og verifikation, der delvis tager hensyn til første udgave af de »internationale standarder og anbefalet praksis vedrørende miljøbeskyttelse — ordningen for CO₂-kompensation og -reduktion for international luftfart« (CORSIA) (Chicago-konventionens bilag 16, bind IV), som ICAO-Rådet vedtog på det 10. møde i forbindelse med dettes 214. plenarforsamling den 27. juni 2018. Forordningen om overvågning og rapportering af drivhusgasemissioner i medfør af direktiv 2003/87/EF ændres også for at tage hensyn til første udgave af de internationale standarder og den anbefalede praksis, og disse to instrumenter suppleres af en delegeret retsakt i medfør af artikel 28c i direktiv 2003/87/EF.
- (27) De foranstaltninger, der fastsættes i nærværende forordning, er i overensstemmelse med Udvalget for Klimaændringers holdning —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

KAPITEL I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Genstand

I nærværende forordning fastsættes bestemmelser for verifikationen af rapporter, der er indgivet i overensstemmelse med direktiv 2003/87/EF, og for akkrediteringen af og tilsynet med verifikatorer.

I nærværende forordning fastsættes også bestemmelser for den gensidige anerkendelse af verifikatorer og peerevalueringen af nationale akkrediteringsorganer i henhold til artikel 15 i direktiv 2003/87/EF, jf. dog forordning (EF) nr. 765/2008.

Artikel 2

Anvendelsesområde

Denne forordning finder anvendelse på verifikationen af de i henhold til artikel 14 i direktiv 2003/87/EF rapporterede drivhusgasemissioner og tonkilometerdata fra og med 1. januar 2019 og på verifikationen af data, der er relevante for ajourføringen af ex ante-benchmarks og for fastsættelsen af gratistildelinger til anlæg.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF (EUT L 41 af 14.2.2003, s. 26).

Artikel 3

Definitioner

Ved anvendelsen af denne forordning gælder ud over definitionerne i artikel 3 i direktiv 2003/87/EF og artikel 3 i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 følgende definitioner:

- 1) »opdagelsesrisiko«: risikoen for, at verifikatoren ikke opdager en væsentlig ukorrekt angivelse
- 2) »akkreditering«: en attestering foretaget af et nationalt akkrediteringsorgan af, at en verifikator opfylder de krav, der er fastsat i harmoniserede standarder, som anført i artikel 2, nr. 9), i forordning (EF) nr. 765/2008, og krav, der er fastsat i nærværende forordning, til at udføre verifikationen af en driftsleders eller luftfartøjsoperatørs rapport i henhold til nærværende forordning
- 3) »verifikator«: en juridisk person eller en anden retlig enhed, der udfører verifikationsaktiviteter i henhold til nærværende forordning og er akkrediteret af et nationalt akkrediteringsorgan i henhold til forordning (EF) nr. 765/2008 og nærværende forordning, eller en fysisk person, som er bemyndiget på anden måde, jf. dog artikel 5, stk. 2, i førstnævnte forordning, på det tidspunkt, hvor der udstedes en verifikationsrapport
- 4) »verifikation«: de aktiviteter, der udføres af en verifikator for at udstede en verifikationsrapport i henhold til nærværende forordning
- 5) »ukorrekte angivelser«: en udeladelse, urigtig oplysning eller fejl i driftsleders eller luftfartøjsoperatørs rapporterede data, uden hensyntagen til tilladelig usikkerhed i henhold til artikel 12, stk. 1, litra a), i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066.
- 6) »væsentlig ukorrekt angivelse«: en ukorrekt angivelse, der ifølge verifikatorens mening, individuelt eller kombineret med andre ukorrekte angivelser, overskrider væsentlighedsgraden eller kan påvirke den kompetente myndigheds behandling af driftsleders eller luftfartøjsoperatørs rapport
- 7) »driftsleders eller luftfartøjsoperatørs rapport«: den årlige emissionsrapport, der skal indgives af driftslederen eller luftfartøjsoperatøren i henhold til artikel 14, stk. 3, i direktiv 2003/87/EF, tonkilometerrapporten, der skal indgives af luftfartøjsoperatøren med henblik på at ansøge om tildeling af kvoter i henhold til artikel 3e og 3f i samme direktiv, basisdatarapporten, der skal indgives af driftslederen i henhold til artikel 4, stk. 2, i delegeret forordning (EU) .../..., eller datarapporten, der skal indgives af driftslederen i henhold til artikel 5, stk. 2, i samme forordning
- 8) »akkrediteringsomfang«: de i bilag I omtalte aktiviteter, der søges akkreditering for, eller som har fået tildelt akkreditering
- 9) »kompetence«: evnen til at anvende viden og færdigheder til at udføre en aktivitet
- 10) »væsentlighedsgrad«: den kvantitative tærskel eller afskæringspunktet, hvorover ukorrekte angivelser, individuelle eller kombineret med andre ukorrekte angivelser, anses for væsentlige af verifikatoren
- 11) »kontrolsystem«: driftsleders eller luftfartøjsoperatørs risikovurdering og komplette sæt af kontrolaktiviteter, herunder den løbende administration deraf, som en driftsleder eller luftfartøjsoperatør har etableret, dokumenteret, gennemført og opretholdt i henhold til artikel 59 i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 eller i henhold til artikel 11 i delegeret forordning (EU) .../..., alt efter hvad der er relevant
- 12) »kontrolaktiviteter«: alle handlinger, der udføres, eller foranstaltninger, der gennemføres af driftslederen eller luftfartøjsoperatøren, for at afhjælpe iboende risici
- 13) »afvigelse«: en af følgende:
 - a) med henblik på at verificere en driftsleders emissionsrapport, enhver af driftsleders handlinger eller manglende handlinger, som er i modstrid med drivhusgasemissionstilladelsen og kravene i den overvågningsplan, som er godkendt af den kompetente myndighed
 - b) med henblik på at verificere en luftfartøjsoperatørs emissions- eller tonkilometerrapport, enhver af luftfartøjsoperatørs handlinger eller manglende handlinger, som er i modstrid med kravene i den overvågningsplan, som er godkendt af den kompetente myndighed
 - c) med henblik på at verificere den basisdatarapport, som driftslederen har indgivet i henhold til artikel 4, stk. 2, litra a), i delegeret forordning (EU) .../... eller den datarapport for nyttilkomne, som driftslederen har indgivet i henhold til artikel 5, stk. 2, i nævnte forordning, enhver af driftsleders handlinger eller manglende handlinger, som er i modstrid med kravene i overvågningsmetodeplanen
 - d) med henblik på akkreditering i henhold til kapitel IV, enhver af verifikatorens handlinger eller manglende handlinger, som er i modstrid med kravene i nærværende forordning

- 14) »anlæg«: med henblik på at verificere en luftfartøjsoperatørs emissions- eller tonkilometerrapport, de lokationer, hvor overvågningsprocessen er defineret og styret, herunder de lokationer, hvor relevante data og oplysninger kontrolleres og lagres
- 15) »kontrolmiljø«: det miljø, hvor det interne kontrolsystem fungerer, og en driftsleders eller luftfartøjsoperatørs ledelses overordnede handlinger for at sikre opmærksomhed på dette interne kontrolsystem
- 16) »iboende risiko«: tilbøjeligheden for en parameter i driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport til ukorrekte angivelser, der kan have væsentlig betydning, individuelt eller kombineret med andre ukorrekte angivelser, før der tages hensyn til effekten af eventuelle relaterede kontrolaktiviteter
- 17) »kontrolrisiko«: tilbøjeligheden for en parameter i driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport til ukorrekte angivelser, der kan have væsentlig betydning, individuelt eller kombineret med andre ukorrekte angivelser, og som ikke i rette tid forhindres eller registreres og rettes af kontrolsystemet
- 18) »verifikationsrisiko«: risikoen, der er en funktion af iboende risiko, kontrolrisiko og opdagelsesrisiko, for at verifikatoren fremsætter en upassende verifikationsudtalelse, når driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport ikke er fri for væsentlige ukorrekte angivelser
- 19) »rimelig sikkerhed«: et højt, men ikke absolut sikkerhedsniveau, udtrykt positivt i verifikationserklæringen, med hensyn til om driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport, som er genstand for verifikation, ikke indeholder væsentlige ukorrekte angivelser
- 20) »analytiske procedurer«: analyse af svingninger og tendenser i dataene, herunder en analyse af de forhold, der ikke er konsistente med andre relevante oplysninger, eller som afviger fra forventede mængder
- 21) »intern verifikationsdokumentation«: al intern dokumentation, som en verifikator har indsamlet for at registrere al skriftlig dokumentation og begrundelse for aktiviteter, der udføres til verifikationen af en driftsleders eller luftfartøjsoperatørs rapport
- 22) »EU ETS-ledende auditor«: en EU ETS-auditor, der leder og overvåger verifikationsholdet og har ansvaret for at udføre og rapportere om verifikationen af en driftsleders eller luftfartøjsoperatørs rapport
- 23) »EU ETS-auditor«: en individuel person, der er medlem af et verifikationshold, som er ansvarlig for at udføre verifikation af en driftsleders eller luftfartøjsoperatørs rapport under ledelse og kontrol af den EU ETS-ledende auditor
- 24) »teknisk ekspert«: en person, der leverer detaljeret viden og ekspertise om et specifikt emne, som er nødvendig for at udføre verifikationsaktiviteter i forbindelse med kapitel III og akkrediteringsaktiviteter i forbindelse med kapitel V
- 25) »sikkerhedsniveau«: graden af den sikkerhed, som verifikatoren leverer for verifikationsrapporten baseret på målsætningen om at reducere verifikationsrisikoen i forhold til verifikationsopgavens omstændigheder
- 26) »assessor«: en person, der er udpeget af et nationalt akkrediteringsorgan til individuelt eller som en del af et bedømmelseshold at udføre en vurdering af en verifikator i henhold til nærværende forordning
- 27) »ledende assessor«: en assessor, som får tildelt det overordnede ansvar for at vurdere en verifikator i henhold til nærværende forordning
- 28) »basisdatarapport«: en rapport, der indgives af en driftsleder i henhold til artikel 4, stk. 2, i delegeret forordning (EU) .../...
- 29) »datarapport for nyttilkomne«: en rapport, der indgives af en driftsleder i henhold til artikel 5, stk. 2, i delegeret forordning (EU) .../....

Artikel 4

Overensstemmelsesformodning

Hvis en verifikator dokumenterer, at vedkommende opfylder kriterierne i de relevante harmoniserede standarder som defineret i artikel 2, nr. 9), i forordning (EF) nr. 765/2008 eller dele heraf, hvortil der er offentliggjort en henvisning i *Den Europæiske Unions Tidende*, formodes vedkommende at opfylde kravene i kapitel II og III i nærværende forordning, for så vidt som de gældende harmoniserede standarder dækker disse krav.

Artikel 5

Generelle rammer for akkreditering

Er der ikke fastsat specifikke bestemmelser i nærværende forordning vedrørende organisationen af de nationale akkrediteringsorganer eller aktiviteterne og kravene i forbindelse med akkreditering, finder de relevante bestemmelser i forordning (EF) nr. 765/2008 anvendelse.

KAPITEL II

VERIFIKATION

Artikel 6

Verifikationens pålidelighed

Brugerne skal kunne have tiltro til en verificeret emissionsrapport, basisdatarapport eller datarapport for nyttilkomne. Den skal på pålidelig vis gengive, hvad den enten foregiver at gengive eller med rimelighed forventes at gengive.

Verifikationen af driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport skal være et effektivt og pålideligt redskab til støtte for kvalitetssikrings- og kvalitetskontrolprocedurer og give oplysninger, som en driftsleder eller luftfartøjsoperatør kan anvende til at forbedre resultaterne af sin emissionsovervågning og -rapportering eller data, der er relevante for gratistildeling.

Artikel 7

Verifikatorens generelle forpligtelser

1. Verifikatoren skal udføre verifikationen og de aktiviteter, som er påkrævet ifølge dette kapitel, med henblik på at tilvejebringe en verifikationsrapport, der med rimelig sikkerhed konkluderer, at driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport er fri for væsentlige ukorrekte angivelser.
2. Verifikatoren skal planlægge og udføre verifikationen med en indstilling af professionel skepsis i anerkendelse af, at der kan forekomme omstændigheder, som bevirker, at oplysningerne i driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport indeholder væsentlige ukorrekte angivelser.
3. Verifikatoren skal udføre verifikation i offentlighedens interesse og være uafhængig af driftslederen eller luftfartøjsoperatøren og de kompetente myndigheder, der er ansvarlige for direktiv 2003/87/EF.
4. Verifikatoren skal under verifikationen vurdere, om:
 - a) driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport er fuldstændig og overholder de krav, der er fastsat i bilag X til gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 eller i bilag IV til delegeret forordning (EU) .../..., alt efter hvad der er relevant
 - b) driftslederen eller luftfartøjsoperatøren har handlet i overensstemmelse med kravene i drivhusgasemissionstilladelsen og overvågningsplanen, der er godkendt af den kompetente myndighed, når det drejer sig om verifikationen af en driftsleders emissionsrapport, og med kravene i overvågningsplanen, der er godkendt af den kompetente myndighed, når det drejer sig om verifikationen af en luftfartøjsoperatørs emissions- eller tonkilometerrapport
 - c) driftslederen har handlet i overensstemmelse med kravene i overvågningsmetodeplanen i henhold til artikel 8 i delegeret forordning (EU) .../..., der er godkendt af den kompetente myndighed, når det drejer sig om verifikationen af en driftsleders basisdatarapport eller datarapport for nyttilkomne
 - d) dataene i driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport er fri for væsentlige ukorrekte angivelser
 - e) der kan leveres oplysninger, som støtter driftslederens eller luftfartøjsoperatørens dataflowaktiviteter, kontrolsystem og tilknyttede procedurer, for at forbedre resultaterne af deres overvågning og rapportering.

Uanset litra c) skal verifikatoren vurdere, om driftslederens overvågningsmetodeplan opfylder kravene i delegeret forordning (EU) .../..., hvis overvågningsmetodeplanen ikke skal godkendes af den kompetente myndighed forud for indsendelsen af basisdatarapporten. Hvis verifikatoren konstaterer, at en overvågningsmetodeplan ikke overholder delegeret forordning (EU) .../..., skal driftslederen ændre overvågningsmetodeplanen, således at den overholder den pågældende forordning.

Med henblik på litra d) i dette stykke skal verifikatoren tilvejebringe tydelige og objektive beviser fra driftslederen eller luftfartøjsoperatøren, der understøtter de rapporterede aggregerede emissioner, tonkilometer eller data, der er relevante for gratistildeling, under hensyntagen til alle andre oplysninger i driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport.

5. Hvis verifikatoren konstaterer, at en driftsleder eller en luftfartøjsoperatør ikke overholder gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 eller delegeret forordning (EU) .../..., skal denne manglende overholdelse rapporteres i verifikationsrapporten, selv om den pågældende overvågningsplan eller overvågningsmetodeplan, alt efter hvad der er relevant, er godkendt af den kompetente myndighed.

6. Hvis overvågningsplanen ikke er godkendt af den kompetente myndighed i henhold til artikel 12 i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, er ufuldstændig, eller hvis der er opstået væsentlige ændringer, som der henvises til i artikel 15, stk. 3 eller 4, i samme gennemførelsesforordning, under rapporteringsperioden, og som ikke er blevet godkendt i overensstemmelse dermed af den kompetente myndighed, skal verifikatoren råde driftslederen eller luftfartøjsoperatøren til at anskaffe den nødvendige godkendelse fra den kompetente myndighed.

Hvis overvågningsmetodeplanen skal godkendes af den kompetente myndighed forud for indsendelsen af basisdata-rapporten i henhold til artikel 8, stk. 4, i delegeret forordning (EU) .../..., og overvågningsmetodeplanen ikke er blevet godkendt eller er ufuldstændig, eller hvis der er foretaget væsentlige ændringer, som der henvises til i artikel 9, stk. 5, i nævnte forordning, som ikke er blevet godkendt af den kompetente myndighed, skal verifikatoren rådgive driftslederen med henblik på at opnå den nødvendige godkendelse fra den kompetente myndighed.

Efter den kompetente myndigheds godkendelse fortsætter, gentager eller tilpasser verifikatoren verifikationsaktiviteterne i overensstemmelse dermed.

Hvis godkendelsen ikke er opnået før udstedelse af verifikationsrapporten, skal verifikatoren rapportere dette i verifikationsrapporten.

Artikel 8

Forpligtelser forud for aftalens indgåelse

1. Før verifikatoren accepterer verifikationsopgaven, skal vedkommende danne sig et klart billede af driftslederen eller luftfartøjsoperatøren og vurdere, om vedkommende kan påtage sig verifikationen. Til dette formål skal verifikatoren som minimum:
 - a) evaluere de risici, som varetagelsen af verifikationen af driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport indebærer i henhold til nærværende forordning
 - b) foretage en undersøgelse af de oplysninger, som driftslederen eller luftfartøjsoperatøren har leveret, for at bestemme verifikationens omfang
 - c) vurdere, hvorvidt engagementet ligger inden for verifikatorens akkrediteringsområde
 - d) vurdere, hvorvidt verifikatoren har kompetencen, personalet og ressourcerne, som er nødvendige til at sammensætte et verifikationshold, der kan håndtere anlæggets kompleksitet eller luftfartøjsoperatørens aktiviteter og flåde, samt hvorvidt verifikatoren er i stand til at fuldføre verifikationsaktiviteterne inden for den påkrævede tidsramme
 - e) vurdere, hvorvidt verifikatoren er i stand til at sikre, at det potentielle, til rådighed stående verifikationshold besidder al den nødvendige kompetence og de nødvendige personer til at kunne udføre verifikationsaktiviteterne for denne specifikke driftsleder eller luftfartøjsoperatør
 - f) for hver verifikationsopgave, som der anmodes om, bestemme det nødvendige tidsforbrug til på korrekt vis at kunne udføre verifikationen.
2. Driftslederen eller luftfartøjsoperatøren skal forsyne verifikatoren med alle relevante oplysninger, som gør det muligt for verifikatoren at udføre de aktiviteter, som der henvises til i stk. 1.

Artikel 9

Fastsættelse af tidsforbrug

1. Ved fastsættelse af tidsforbruget til en verifikationsopgave, som der henvises til i artikel 8, stk. 1, litra f), skal verifikatoren som minimum tage hensyn til:
 - a) anlæggets kompleksitet eller luftfartøjsoperatørens aktiviteter og flåde
 - b) oplysningsniveauet og kompleksiteten af den overvågningsplan, der er godkendt af den kompetente myndighed, eller overvågningsmetodeplanen, alt efter hvad der er relevant
 - c) den krævede væsentlighedsgrad
 - d) dataflowaktiviteternes kompleksitet og fuldstændighed samt driftslederens eller luftfartøjsoperatørens kontrolsystem
 - e) lokalitet, hvor oplysninger og data relateret til drivhusgasemissioner, tonkilometerdata eller data, der er relevante for gratistildeling, forefindes.
2. Verifikatoren skal sikre, at verifikationsaftalen giver mulighed for, at der kan anvendes ekstra tid ud over den tid, der er fastsat i aftalen, hvis det viser sig, at der er brug for ekstra tid til den strategiske analyse, risikoanalysen eller andre verifikationsaktiviteter. De situationer, hvor det kan være nødvendigt med ekstra tid, skal mindst omfatte følgende:
 - a) under verifikationen, hvis dataflowaktiviteterne, kontrolaktiviteterne eller driftslederens eller luftfartøjsoperatørens logistik ser ud til at være mere kompleks, end det indledningsvis blev forventet

- b) hvis verifikatoren under verifikationen påviser ukorrekte angivelser, afvigelser, utilstrækkelige data eller fejl i datasættene.
- 3. Verifikatoren registrerer den afsatte tid i den interne verifikationsdokumentation.

Artikel 10

Oplysninger fra en driftsleder eller luftfartøjsoperatør

1. Før den strategiske analyse og på andre tidspunkter under verifikationen skal driftslederen eller luftfartøjsoperatøren forsyne verifikatoren med alt følgende:
 - a) driftslederens drivhusgasemissionstilladelse, hvis dette angår verifikationen af en driftsleders emissionsrapport
 - b) den seneste version af driftslederens eller luftfartøjsoperatørens overvågningsplan samt andre relevante versioner af overvågningsplanen, der er godkendt af den kompetente myndighed, herunder dokumentation for godkendelsen
 - c) den seneste version af driftslederens overvågningsmetodeplan samt andre relevante versioner af overvågningsmetodeplanen, herunder dokumentation for godkendelsen, hvor det er relevant
 - d) en beskrivelse af driftslederens eller luftfartøjsoperatørens dataflowaktiviteter
 - e) driftslederens eller luftfartøjsoperatørens risikovurdering som omhandlet i artikel 59, stk. 2, litra a), i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 eller artikel 11, stk. 1, i delegeret forordning (EU) .../..., alt efter hvad der er relevant, og en oversigt over kontrolsystemet som helhed
 - f) hvor det er relevant, den forenklede usikkerhedsvurdering, der er omhandlet i artikel 7, stk. 2, litra c), i delegeret forordning (EU) .../...
 - g) de procedurer, der er nævnt i overvågningsplanen som godkendt af den kompetente myndighed, eller overvågningsmetodeplanen, herunder procedurer for dataflowaktiviteter og kontrolaktiviteter
 - h) driftslederens eller luftfartøjsoperatørens årlige emissionsrapport, tonkilometerrapport, basisdatarapport eller datarapport for nytilkomne, alt efter hvad der er relevant
 - i) basisdatarapporter om tidligere tildelingsperioder for tidligere tildelingsfaser og årlige rapporter om aktivitetsniveau fra tidligere år, der indgives til den kompetente myndighed med henblik på artikel 10a, stk. 21, i direktiv 2003/87/EF, hvis relevant
 - j) hvor det er relevant, driftslederens prøvetagningsplan, der er omhandlet i artikel 33 i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, som godkendt af den kompetente myndighed
 - k) en journal over alle disse ændringer i henhold til artikel 16, stk. 3, i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, hvis overvågningsplanen er blevet ændret under rapporteringsperioden
 - l) den rapport, der er omhandlet i artikel 69, stk. 4, i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, hvor det er relevant
 - m) verifikationsrapporten fra det forrige år eller den forrige basisperiode, alt efter hvad der er relevant, hvis verifikatoren ikke udførte verifikationen for denne bestemte driftsleder eller luftfartøjsoperatør det forrige år eller den forrige basisperiode, alt efter hvad der er relevant
 - n) al relevant korrespondance med den kompetente myndighed, navnlig oplysninger med relation til underretningen om ændringer af overvågningsplanen eller overvågningsmetodeplanen, alt efter hvad der er relevant
 - o) oplysninger om databaser og datakilder, som er anvendt til overvågning og rapportering, herunder oplysningerne fra Eurocontrol eller andre relevante organisationer
 - p) hvis verifikationen vedrører emissionsrapporten for et anlæg, der udfører den geologiske lagring af drivhusgasser i et lagringsanlæg, som er tilladt under direktiv 2009/31/EF, overvågningsplanen, som er påkrævet ifølge dette direktiv, og rapporterne, som er påkrævet ifølge artikel 14 i samme direktiv, som mindst dækker rapporteringsperioden for den emissionsrapport, der skal verificeres
 - q) når det er relevant, den kompetente myndigheds godkendelse af, at der ikke udføres anlægsbesøg for anlæg i medfør af artikel 31, stk. 1
 - r) driftslederens dokumentation for overholdelse af usikkerhedsgrensene for de metodetrin, der er fastsat i overvågningsplanen
 - s) alle andre relevante oplysninger, der er nødvendige for planlægning og udførelse af verifikationen.
2. Før verifikatoren udsteder verifikationsrapporten, skal driftslederen eller luftfartøjsoperatøren forelægge verifikatoren den endelige, godkendte og internt validerede driftsleder- eller luftfartøjsoperatørrapport.

*Artikel 11***Strategisk analyse**

1. Når verifikationen påbegyndes, skal verifikatoren vurdere den sandsynlige karakter samt omfanget og kompleksiteten af verifikationsopgaverne ved at udføre en strategisk analyse af alle aktiviteter, der er relevante for anlægget eller luftfartøjsoperatøren.

2. Med henblik på at skabe sig et billede af de aktiviteter, anlægget eller luftfartøjsoperatøren udfører, skal verifikatoren indsamle og gennemgå de oplysninger, som er nødvendige for at afgøre, om et verifikationshold er tilstrækkeligt kompetent til at udføre verifikationen, til at afgøre, om det tidsforbrug, som er anført i aftalen, er fastsat korrekt, og til at sikre, at verifikatoren er i stand til at foretage den nødvendige risikoanalyse. Disse oplysninger skal som minimum omfatte følgende:

- a) de oplysninger, som der henvises til i artikel 10, stk. 1
- b) den krævede væsentlighedsgrad
- c) de oplysninger, der er opnået ved verifikationen i de foregående år, hvis verifikatoren udfører verifikationen for den samme driftsleder eller luftfartøjsoperatør.

3. Ved gennemgangen af de oplysninger, som der henvises til i stk. 2, skal verifikatoren mindst vurdere følgende:

- a) kategorien af anlægget, der er omhandlet i artikel 19 i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, og de aktiviteter, der udføres i anlægget, med henblik på verifikationen af driftslederens emissionsrapport
 - b) størrelsen og karakteren af luftfartøjsoperatøren, fordelingen af oplysninger på forskellige lokationer samt antallet og typen af flyvninger med henblik på verifikationen af luftfartøjsoperatørens emissions- eller tonkilometerrapport
 - c) overvågningsplanen, der er godkendt af den kompetente myndighed, eller overvågningsmetodeplanen, alt efter hvad der er relevant, samt de nærmere detaljer i overvågningsmetoden, der er fastlagt i denne overvågningsplan eller overvågningsmetodeplanen, alt efter hvad der er relevant
 - d) arten, omfanget og kompleksiteten af emissionskilder og kildestrømme samt udstyret og processerne, der har resulteret i emissioner, tonkilometerdata eller data, som er relevant for gratistildeling, herunder det måleudstyr, der er beskrevet i overvågningsplanen eller overvågningsmetodeplanen, alt efter hvad der er relevant, oprindelsen og anvendelsen af beregningsfaktorer og andre primære datakilder
 - e) dataflowaktiviteterne, kontrolsystemet og kontrolmiljøet.
4. Når verifikatoren udfører den strategiske analyse, skal følgende kontrolleres:
- a) om den overvågningsplan eller overvågningsmetodeplan, alt efter hvad der er relevant, der er blevet forelagt, er den seneste udgave og, hvor det påkrævet, godkendt af den kompetente myndighed
 - b) om der er foretaget ændringer af overvågningsplanen i rapporteringsperioden eller af overvågningsmetodeplanen i basisperioden, alt efter hvad der er relevant
 - c) hvor det er relevant, om de ændringer, der er omhandlet i litra b), er blevet meddelt den kompetente myndighed i henhold til artikel 15, stk. 1, eller artikel 23 i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 eller godkendt af den kompetente myndighed i overensstemmelse med artikel 15, stk. 2, i samme gennemførelsesforordning.
 - d) hvor det er relevant, om de ændringer, der er omhandlet i litra b), er blevet meddelt den kompetente myndighed i henhold til artikel 9, stk. 3, i delegeret forordning (EU) .../... eller godkendt af den kompetente myndighed i henhold til artikel 9, stk. 4, i samme forordning.

*Artikel 12***Risikoanalyse**

1. Verifikatoren skal identificere og analysere følgende elementer for at udforme, planlægge og gennemføre en effektiv verifikation:

- a) de iboende risici
- b) kontrolaktiviteterne
- c) hvis der er gennemført kontrolaktiviteter som nævnt i litra b), kontrolrisiciene angående de pågældende kontrolaktiviteters effektivitet.

2. Ved identifikation og analyse af de elementer, som der henvises til i stk. 1, skal verifikatoren som minimum tage hensyn til:

- a) resultaterne fra den strategiske analyse, som der henvises til i artikel 11, stk. 1
- b) de oplysninger, som der henvises til i artikel 10, stk. 1, og artikel 11, stk. 2, litra c)
- c) den væsentlighedsgrad, som der henvises til i artikel 11, stk. 2, litra b).

3. Hvis verifikatoren fastslår, at driftslederen eller luftfartøjsoperatøren ikke har identificeret de relevante iboende risici og kontrolrisici i sin risikovurdering, skal verifikatoren underrette driftslederen eller luftfartøjsoperatøren herom.
4. Hvis det er relevant i forhold til de oplysninger, der er opnået under verifikationen, skal verifikatoren revidere risikoanalysen og ændre eller gentage de verifikationsaktiviteter, der skal udføres.

Artikel 13

Verifikationsplan

1. Verifikatoren skal udarbejde et udkast til en verifikationsplan, der står i forhold til de tilvejebragte oplysninger og de risici, der er påvist i forbindelse med den strategiske analyse og risikoanalysen, og den skal som minimum bestå af:
 - a) et verifikationsprogram, der beskriver karakteren og omfanget af verifikationsaktiviteterne, samt den tid og måde, som disse aktiviteter skal udføres på
 - b) en testplan, der fastlægger omfanget af og metoderne til test af kontrolaktiviteterne samt procedurerne for kontrolaktiviteterne
 - c) en dataindsamlingsplan, der fastsætter omfanget af og metoderne til dataindsamling med relation til datapunkter, som ligger til grund for de samlede emissioner i driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport, de aggregerede tonkilometerdata i luftfartøjsoperatørens tonkilometerrapport eller de aggregerede data, der er relevante for gratistildeling, i driftslederens basisdatarapport eller datarapport for nytilkomne.
2. Verifikatoren skal opstille den testplan, der er omhandlet i stk. 1, litra b), på en sådan måde, at verifikatoren kan fastslå, i hvor høj grad der kan sættes lid til de relevante kontrolaktiviteter med henblik på at vurdere, om de krav, der er nævnt i artikel 7, stk. 4, litra b), c) eller d), eller artikel 7, stk. 4, andet afsnit, er opfyldt.

Ved fastsættelsen af prøvetagningens omfang og prøveudtagningsaktiviteterne til testning af kontrolaktiviteterne skal verifikatoren tage hensyn til følgende elementer:

- a) de iboende risici
 - b) kontrolmiljøet
 - c) de relevante kontrolaktiviteter
 - d) kravet om at levere en verifikationserklæring med rimelig sikkerhed.
3. Ved fastsættelsen af prøvetagningens omfang og prøveudtagningsaktiviteterne til indsamling af de data, som der henvises til i stk. 1, litra c), skal verifikatoren tage hensyn til følgende elementer:
 - a) de iboende risici og kontrolrisici
 - b) resultaterne af de analytiske procedurer
 - c) kravet om at levere en verifikationserklæring med rimelig sikkerhed
 - d) væsentlighedsgraden
 - e) væsentligheden af et individuelt dataelements bidrag for det overordnede datasæt.
 4. Verifikatoren skal opstille og gennemføre verifikationsplanen på en sådan måde, at verifikationsrisikoen reduceres til et acceptabelt niveau, og der opnås rimelig sikkerhed for, at driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport er fri for væsentlige ukorrekte angivelser.
 5. Verifikatoren opdaterer risikoanalysen og verifikationsplanen og tilpasser verifikationsaktiviteterne under verifikationen, når der afdækkes yderligere risici, der skal reduceres, eller når den faktiske risiko er mindre end oprindeligt forventet.

Artikel 14

Verifikationsaktiviteter

Verifikatoren skal gennemføre verifikationsplanen og på baggrund af risikoanalysen kontrollere implementeringen af overvågningsplanen som godkendt af den kompetente myndighed eller overvågningsmetodeplanen, alt efter hvad der er relevant.

Til det formål skal verifikatoren som minimum udføre omfattende test bestående af analytiske procedurer, dataverifikation og kontrol af overvågningsmetoden og af følgende:

- a) dataflowaktiviteterne og de systemer, der anvendes i dataflowet, herunder informationsteknologisystemer
- b) om driftslederens eller luftfartøjsoperatørens kontrolaktiviteter er passende dokumenteret, gennemført, opretholdt og i stand til effektivt at afbøde de iboende risici

- c) om de procedurer, som er anført i overvågningsplanen eller overvågningsmetodeplanen, alt efter hvad der er relevant, er effektive til at afbøde de iboende risici og kontrolrisici, og om procedurerne er gennemført, tilstrækkeligt dokumenteret og korrekt opretholdt.

Med henblik på andet afsnit, litra a), skal verifikatoren spore dataflowet ifølge sekvensen og interaktionen af dataflowaktiviteterne fra de primære kildedata til udarbejdelsen af driftsleders eller luftfartøjsoperatørens rapport.

Artikel 15

Analytiske procedurer

1. Verifikatoren anvender analytiske procedurer til at vurdere troværdigheden og fuldstændigheden af data, hvor den iboende risiko, kontrolrisikoen og egnetheden af driftsleders eller luftfartøjsoperatørens kontrolaktiviteter viser behovet for sådanne analytiske procedurer.
2. Under udførelsen af de analytiske procedurer, som der henvises til i stk. 1, vurderer verifikatoren rapporterede data for at udpege mulige risikoområder og for efterfølgende at validere og tilpasse de planlagte verifikationsaktiviteter. Verifikatoren skal som minimum:
 - a) vurdere troværdigheden af svingninger og tendenser over tid eller mellem sammenlignelige elementer
 - b) identificere umiddelbart ekstreme observationer, uventede data og datamangler.
3. Under anvendelsen af de analytiske procedurer, som der henvises til i stk. 1, skal verifikatoren udføre:
 - a) indledende analytiske procedurer på aggregerede data før udførelse af de aktiviteter, som der henvises til i artikel 14, med henblik på at danne sig et billede af karakteren, kompleksiteten og relevansen af de rapporterede data
 - b) omfattende analytiske procedurer på de aggregerede data og datapunkter, der ligger til grund for disse data, med henblik på at påvise mulige strukturelle fejl og umiddelbart ekstreme observationer
 - c) afsluttende analytiske procedurer på de aggregerede data for at sikre, at alle fejl, der påvises under verifikationsprocessen, er blevet rettet korrekt.
4. Når verifikatoren identificerer ekstreme observationer, svingninger, tendenser, datamangler eller data, der ikke er konsistente med andre relevante oplysninger, eller som adskiller sig væsentligt fra forventede mængder eller forhold, indhenter verifikatoren forklaringer hos driftslederen eller luftfartøjsoperatøren, der understøttes af yderligere relevant dokumentation.

På baggrund af forklaringerne og ekstra leveret dokumentation vurderer verifikatoren virkningerne af verifikationsplanen og de verifikationsaktiviteter, der skal udføres.

Artikel 16

Dataverifikation

1. Verifikatoren verificerer dataene i driftsleders eller luftfartøjsoperatørens rapport ved at anvende detaljerede test af data, herunder ved sporing af dataene tilbage til den primære datakilde, krydstjek af data med eksterne datakilder, udførelse af afstemninger, kontrol af grænseværdier for tilsvarende data og udførelse af genberegninger.
2. Som en del af dataverifikationen, som der henvises til i stk. 1, og under hensyntagen til den godkendte overvågningsplan eller overvågningsmetodeplanen, alt efter hvad der er relevant, herunder de procedurer, der er beskrevet i denne plan, kontrollerer verifikatoren:
 - a) afgrænsningen af et anlæg med henblik på at verificere en driftsleders emissionsrapport
 - b) afgrænsningen af et anlæg og dets delinstallationer med henblik på at verificere en driftsleders basisdatarapport eller rapport for nytillkomne
 - c) fuldstændigheden af kildestrømme og emissionskilder som beskrevet i overvågningsplanen, der er godkendt af den kompetente myndighed, eller overvågningsmetodeplanen, alt efter hvad der er relevant, med henblik på at verificere en driftsleders emissionsrapport, basisdatarapport eller datarapport for nytillkomne
 - d) fuldstændigheden af flyvninger, som er omfattet af en luftfartsaktivitet, der er anført i bilag I til direktiv 2003/87/EF, og som luftfartøjsoperatøren er ansvarlig for, samt fuldstændigheden af henholdsvis emissionsdata og tonkilometerdata, med henblik på at verificere en luftfartøjsoperatørs emissionsrapport og tonkilometerreport
 - e) konsistensen af rapporterede data og dokumentation af masse og balance med henblik på at verificere en luftfartøjsoperatørs emissionsrapport og tonkilometerreport

- f) konsistensen mellem aggregeret brændstofforbrug og data for brændstof, der er indkøbt eller på anden måde leveret til det luftfartøj, som udfører luftfartsaktiviteten med henblik på at verificere en luftfartøjsoperatørs emissionsrapport
 - g) konsistensen af de aggregerede rapporterede data i en driftsleders eller luftfartøjsoperatørs rapport med primære kildedata
 - h) de værdier, som måles med resultaterne af de beregninger, der udføres af en driftsleder i henhold til artikel 46 i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, hvis der af driftslederen anvendes en målingsbaseret metode, som der henvises til i artikel 21, stk. 1, i samme gennemførelsesforordning
 - i) dataenes pålidelighed og nøjagtighed.
3. Med henblik på at kontrollere fuldstændigheden af flyvninger, som der henvises til i stk. 2, litra d), bruger verifikatoren en luftfartøjsoperatørs lufttrafikdata, herunder data, der er indsamlet fra Eurocontrol eller andre relevante organisationer, der kan behandle lufttrafikoplysninger som dem, der er tilgængelige for Eurocontrol.

Artikel 17

Verifikation af den korrekte anvendelse af overvågningsmetoden

1. Verifikatoren kontrollerer den korrekte anvendelse og implementering af overvågningsmetoden ifølge den kompetente myndigheds godkendelse i overvågningsplanen, herunder de nærmere detaljer i den pågældende overvågningsmetode.
2. Med henblik på at verificere driftslederens emissionsrapport kontrollerer verifikatoren den korrekte anvendelse og implementering af den prøvetagningsplan, der er omhandlet i artikel 33 i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, som godkendt af den kompetente myndighed
3. Verifikatoren skal med henblik på at verificere driftslederens basisdatarapport eller datarapport for nyttilkomne kontrollere, om den metode til indsamling og overvågning af data, der er defineret i overvågningsmetodeplanen, anvendes korrekt, herunder:
 - a) hvorvidt alle data om emissioner, input, output og energistrømme tilskrives korrekt til delinstallationer i overensstemmelse med de systemafgrænsninger, der er omhandlet i bilag I til delegeret forordning (EU) .../...
 - b) om dataene er fuldstændige, og om der forekommer datamangler eller dobbelttælling
 - c) hvorvidt aktivitetsniveauerne for produktbenchmarks er baseret på en korrekt anvendelse af de produktdefinitioner, der er opført i bilag I til delegeret forordning (EU) .../...
 - d) hvorvidt aktivitetsniveauerne for varmebenchmarkede delinstallationer, fjernvarmedelinstallationer, brændselsbenchmarkede delinstallationer og procesemissionsdelinstallationer er blevet korrekt tilskrevet efter de fremstillede produkter og i henhold til delegerede retsakter vedtaget i medfør af artikel 10b, stk. 5, i direktiv 2003/87/EF.
4. Hvis overført CO₂ fratrækkes i henhold til artikel 49 i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, eller overført N₂O ikke tælles i henhold til artikel 50 i samme gennemførelsesforordning, og den overførte CO₂ eller N₂O måles af både det overførende og modtagende anlæg, kontrollerer verifikatoren, om forskelle mellem de målte værdier ved begge anlæg kan forklares af målesystemernes usikkerhed, og om der er anvendt det korrekte aritmetiske gennemsnit for de målte værdier i emissionsrapporterne for begge anlæg.

Hvis forskellen mellem de målte værdier ved begge anlæg ikke kan forklares af usikkerheden i målesystemerne, kontrollerer verifikatoren, om der er foretaget justeringer for at korrigere for forskellene mellem de målte værdier, om disse justeringer var på den sikre side, og om den kompetente myndighed har godkendt disse justeringer.

5. Hvis driftsledere i medfør af artikel 12, stk. 3, i forordning (EU) nr. 601/2012 skal medtage yderligere elementer i den overvågningsplan, som er relevant for at overholde kravene i artikel 24, stk. 1, i Kommissionens afgørelse 2011/278/EU ⁽¹⁾, kontrollerer verifikatoren den korrekte anvendelse og implementering af de procedurer, som der henvises til i artikel 12, stk. 3, i forordning (EU) nr. 601/2012. I den forbindelse kontrollerer verifikatoren også, om oplysninger om eventuelle planlagte ændringer eller effektive ændringer af kapaciteten, aktivitetsniveauet og driften af et anlæg er blevet indgivet af driftslederen til den kompetente myndighed inden 31. december for rapporteringsperioden.

⁽¹⁾ Kommissionens afgørelse 2011/278/EU af 27. april 2011 om fastlæggelse af midlertidige EU-regler for harmoniseret gratistildeling af emissionskvoter i henhold til artikel 10a i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF (EUT L 130 af 17.5.2011, s. 1).

*Artikel 18***Verifikation af metoder, der anvendes ved manglende data**

1. Hvis metoder, der er fastsat i overvågningsplanen i henhold til den kompetente myndigheds godkendelse, er blevet anvendt til at komplettere manglende data i henhold til artikel 66 i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, kontrollerer verifikatoren, om de anvendte metoder var egnede til den specifikke situation, og om de er blevet anvendt korrekt.

Hvis driftslederen eller luftfartøjsoperatøren har den kompetente myndigheds godkendelse til at anvende andre metoder end dem, som der henvises til i første afsnit, i overensstemmelse med artikel 66 i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, kontrollerer verifikatoren, om den godkendte tilgang er anvendt korrekt og passende dokumenteret.

Hvis driftslederen eller luftfartøjsoperatøren ikke er i stand til at indhente en sådan godkendelse i tide, kontrollerer verifikatoren, om den tilgang, der anvendes af driftslederen eller luftfartøjsoperatøren til at komplettere de manglende data, sikrer, at emissionerne ikke undervurderes, og at denne tilgang ikke fører til væsentlige ukorrekte angivelser.

2. Verifikatoren kontrollerer effektiviteten af de kontrolaktiviteter, der gennemføres af driftslederen eller luftfartøjsoperatøren for at forhindre, at der opstår manglende data som omhandlet i artikel 66 i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066.

3. Hvis der forekommer datamangler i basisdatarapporter eller datarapporter for nytilkomne, skal verifikatoren kontrollere, om der i overvågningsmetodeplanen er fastlagt metoder til håndtering af datamangler i henhold til artikel 12 i delegeret forordning (EU) .../..., om disse metoder er hensigtsmæssige i den specifikke situation, og om de er blevet anvendt korrekt.

Hvis der i overvågningsmetodeplanen ikke er fastlagt en relevant metode til håndtering af datamangel, skal verifikatoren kontrollere, om den tilgang, som driftslederen anvender til at kompensere for de manglende data, er baseret på rimelig dokumentation og sikrer, at de data, der kræves i delegeret forordning (EU) .../..., ikke er undervurderet eller overvurderet.

*Artikel 19***Usikkerhedsvurdering**

1. Hvis gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 kræver, at driftslederen påviser overensstemmelse med usikkerhedsgrænserne for aktivitetsdata og beregningsfaktorer, bekræfter verifikatoren gyldigheden af de oplysninger, som bruges til at beregne usikkerhedsniveauerne med, som fastsat i den godkendte overvågningsplan.

2. Hvis en driftsleder anvender en overvågningsmetode, der ikke er baseret på metodetrim, som omhandlet i artikel 22 i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, kontrollerer verifikatoren:

- a) om driftslederen har udført en vurdering og kvantificering af usikkerheden, som påviser, at den påkrævede overordnede usikkerhedsgrænse for det årlige niveau af drivhusgasemissioner i henhold til artikel 22, litra c), i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 er overholdt
- b) gyldigheden af de oplysninger, der er anvendt til vurderingen og kvantificeringen af usikkerheden
- c) om den overordnede tilgang, der er anvendt til vurderingen og kvantificeringen af usikkerheden, er i overensstemmelse med artikel 22, litra b), i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066
- d) om der er leveret dokumentation for, at betingelserne for den overvågningsmetode, der er omhandlet i artikel 22, litra a), i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, er blevet overholdt.

3. Hvis det i delegeret forordning (EU) .../... kræves, at driftslederen gennemfører en forenklet usikkerhedsvurdering, skal verifikatoren bekræfte gyldigheden af de oplysninger, der er anvendt til vurderingen.

*Artikel 20***Stikprøver**

1. Ved kontrol af kontrolaktiviteternes og kontrolprocedurernes overensstemmelse som omhandlet i artikel 14, litra b) og c), eller ved udførelse af kontrollerne som omhandlet i artikel 15 og 16 kan verifikatoren bruge metoder for udtagning af stikprøver, der er specifikke for et anlæg eller en luftfartøjsoperatør, forudsat at prøvetagningen anses for at være berettiget ud fra risikoanalysen.

2. Hvis verifikatoren påviser en afvigelse eller en ukorrekt angivelse i løbet af prøvetagningen, anmoder verifikatoren driftslederen eller luftfartøjsoperatøren om at forklare hovedårsagerne til uoverensstemmelsen eller den ukorrekte angivelse med henblik på at vurdere uoverensstemmelsens eller den ukorrekte angivelses konsekvenser for de rapporterede data. På baggrund af resultatet af denne vurdering afgør verifikatoren, om der er behov for yderligere verifikationsaktiviteter, om prøvetagningens omfang skal øges, og hvilken del af datapopulationen der skal korrigeres af driftslederen eller luftfartøjsoperatøren.

3. Verifikatoren dokumenterer udfaldet af de kontroller, som der henvises til i artikel 14-17, herunder detaljerne fra ekstra prøvetagninger, i den interne verifikationsdokumentation.

Artikel 21

Anlægsbesøg

1. På et eller flere passende tidspunkter under verifikationsprocessen foretager verifikatoren et anlægsbesøg med henblik på at vurdere funktionen af målere og overvågningssystemer, at udføre interviews, at udføre de aktiviteter, der er påkrævet i henhold til dette kapitel, samt at indsamle tilstrækkelige oplysninger og dokumentation til at kunne afgøre, om driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport er fri for væsentlige ukorrekte angivelser.

2. Driftslederen eller luftfartøjsoperatøren giver verifikatoren adgang til sine anlæg.

3. Med henblik på at verificere driftslederens emissionsrapport benytter verifikatoren også et anlægsbesøg for at vurdere anlæggets afgrænsning samt kildestrømmes og emissionskilders fuldstændighed.

4. Med henblik på at verificere driftslederens basisdatarapport eller datarapport for nytilkomne benytter verifikatoren også et anlægsbesøg for at vurdere anlæggets og dets delinstallationers afgrænsning samt kildestrømmes, emissionskilders og tekniske forbindelsers fuldstændighed.

5. Med henblik på at verificere driftslederens emissionsrapport, basisdatarapport eller datarapport for nytilkomne beslutter verifikatoren på baggrund af risikoanalysen, om der er behov for besøg på andre lokationer, blandt andet hvis relevante dele af dataflowaktiviteter og kontrolaktiviteter udføres på andre lokationer, såsom virksomhedshovedsæder og andre anlægseksterne kontorer.

Artikel 22

Håndtering af ukorrekte angivelser, afvigelser og manglende overholdelse

1. Hvis verifikatoren konstaterer ukorrekte angivelser, afvigelser eller manglende overholdelse af gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 eller delegeret forordning (EU) .../..., alt efter hvad der er relevant, under verifikationen, underretter verifikatoren driftslederen eller luftfartøjsoperatøren herom i tide og anmoder om relevante korrektioner.

Driftslederen eller luftfartøjsoperatøren korrigerer eventuelle meddelte ukorrekte angivelser og afvigelser.

Hvis der er konstateret en manglende overholdelse af gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 eller delegeret forordning (EU) .../..., underretter driftslederen eller luftfartøjsoperatøren den kompetente myndighed og retter op på den manglende overholdelse efter behov og uden unødigt forsinkelse.

2. Verifikatoren dokumenterer i den interne verifikationsdokumentation alle ukorrekte angivelser, afvigelser eller manglende overholdelse af gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 eller delegeret forordning (EU) .../..., der er blevet korrigeret af driftslederen eller luftfartøjsoperatøren under verifikationen, og markerer dem som løst.

3. Hvis driftslederen eller luftfartøjsoperatøren ikke korrigerer de ukorrekte angivelser eller afvigelser, som de har fået meddelelse om af verifikatoren i overensstemmelse med stk. 1, før verifikatoren udgiver verifikationsrapporten, anmoder verifikatoren driftslederen eller luftfartøjsoperatøren om at forklare hovedårsagerne til uoverensstemmelsen eller den ukorrekte angivelse for at vurdere uoverensstemmelsens eller den ukorrekte angivelses indvirkning på de rapporterede data.

Verifikatoren afgør, hvorvidt de ikkekorrigerede ukorrekte angivelser, individuelt eller kombineret med andre ukorrekte angivelser, har væsentlig indflydelse på de samlede rapporterede emissioner, tonkilometerdata eller data, der er relevante for gratistildeling. Ved vurderingen af ukorrekte angivelses væsentlighed tager verifikatoren hensyn til den ukorrekte angivelses størrelse og karakter samt de særlige omstændigheder ved deres forekomst.

Verifikatoren vurderer, om den ikke-korrigerede afvigelse, individuelt eller kombineret med andre afvigelser, har en indvirkning på de rapporterede data, og om dette fører til væsentlige ukorrekte angivelser.

Hvis driftslederen eller luftfartøjsoperatøren ikke retter op på den manglende overholdelse af gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 eller delegeret forordning (EU) .../... i overensstemmelse med stk. 1, inden verifikatoren udsteder verifikationsrapporten, vurderer verifikatoren, om den ikkekorregerede manglende overholdelse har en indvirkning på de rapporterede data, og om dette fører til væsentlige ukorrekte angivelser.

Verifikatoren kan betragte ukorrekte angivelser som væsentlige, selv om disse ukorrekte angivelser, individuelt eller kombineret med andre ukorrekte angivelser, ligger under den væsentlighedsgrad, som er fastsat i artikel 23, hvis en sådan betragtning er berettiget ud fra de ukorrekte angivelser størrelse og karakter samt de særlige omstændigheder ved deres forekomst.

Artikel 23

Væsentlighedsgrad

1. Med henblik på at verificere emissionsrapporter skal væsentlighedsgraden være 5 % af de samlede rapporterede emissioner i den rapporteringsperiode, som er genstand for verifikation, for hvert af følgende elementer:
 - a) kategori A-anlæg omhandlet i artikel 19, stk. 2, litra a), i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 og kategori B-anlæg omhandlet i artikel 19, stk. 2, litra b), i nævnte gennemførelsesforordning
 - b) luftfartøjsoperatører med årlige emissioner lig med eller mindre end 500 kiloton fossilt CO₂.
2. Med henblik på at verificere emissionsrapporter skal væsentlighedsgraden være 2 % af de samlede rapporterede emissioner i den rapporteringsperiode, som er genstand for verifikation, for hvert af følgende elementer:
 - a) kategori C-anlæg, som der henvises til i artikel 19, stk. 2, litra c), i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066
 - b) luftfartøjsoperatører med årlige emissioner på mere end 500 kiloton fossilt CO₂.
3. Med henblik på at verificere luftfartøjsoperatørers tonkilometerdata skal væsentlighedsgraden være 5 % af de samlede rapporterede tonkilometerdata i den rapporteringsperiode, som er genstand for verifikation.
4. Med henblik på verificering af basisdatarapporter eller datarapporter for nytilkomne skal væsentlighedsgraden være 5 % af den samlede rapporterede værdi af følgende:
 - a) anlæggets samlede emissioner, hvis dataene vedrører emissioner
 - b) summen af import og produktion af målelig nettovarme, hvor det er relevant, hvis dataene vedrører målelige varmedata
 - c) summen af mængden af spildgasser, der er importeret og produceret i anlægget, hvor det er relevant
 - d) aktivitetsniveau for hver enkelt relevant produktbenchmark delinstallation.

Artikel 24

Konklusion ud fra verifikationsresultater

Ved færdiggørelse af verifikationen og ud fra de oplysninger, der er indhentet under verifikationen, skal verifikatoren:

- a) kontrollere de endelige data fra driftslederen eller luftfartøjsoperatøren, herunder data, der er blevet justeret på baggrund af oplysninger, som er tilvejebragt under verifikationen
- b) gennemgå driftslederens eller luftfartøjsoperatørens årsager til forskelle mellem de endelige data og data, der tidligere er leveret
- c) gennemgå resultatet af vurderingen for at afgøre, om den overvågningsplan, som er godkendt af den kompetente myndighed, eller overvågningsmetodeplan, alt efter hvad der er relevant, herunder de procedurer, som er beskrevet i den pågældende plan, er blevet gennemført korrekt
- d) vurdere, om verifikationsrisikoen ligger på et acceptabelt lavt niveau, som giver en rimelig sikkerhed
- e) sikre, at der er indsamlet tilstrækkelig dokumentation til at kunne give en verifikationserklæring med rimelig sikkerhed for, at rapporten er fri for væsentlige ukorrekte angivelser
- f) sikre, at verifikationsprocessen er fuldt dokumenteret i den interne verifikationsdokumentation, og at der kan gives en endelig bedømmelse i verifikationsrapporten.

Artikel 25

Uafhængig gennemgang

1. Verifikatoren indgiver den interne verifikationsdokumentation og verifikationsrapporten til en uafhængig beslutningstager før udstedelse af verifikationsrapporten.

2. Den uafhængige beslutningstager må ikke have udført verifikationsaktiviteter, der er genstand for vedkommendes gennemgang.

3. Omfanget af den uafhængige gennemgang skal omfatte den fuldstændige verifikationsproces som beskrevet i nærværende kapitel og registreret i den interne verifikationsdokumentation.

Den uafhængige beslutningstager skal gennemføre gennemgangen for at sikre, at verifikationsprocessen udføres i overensstemmelse med nærværende forordning, at de procedurer for verifikationsaktiviteter, som der henvises til i artikel 41, er blevet udført korrekt, og at der er blevet anvendt behørig professionel omhu og dømmekraft.

Den uafhængige beslutningstager skal også vurdere, om den dokumentation, der er indsamlet, er tilstrækkelig til, at verifikatoren kan udstede en verifikationsrapport med rimelig sikkerhed.

4. Hvis der opstår omstændigheder, som kan føre til ændringer i verifikationsrapporten efter gennemgangen, gennemgår den uafhængige beslutningstager også disse ændringer og dokumentationen herfor.

5. Verifikatoren skal på behørig vis bemyndige en person til at bekræfte verifikationsrapporten på baggrund af den uafhængige beslutningstagers konklusioner og bilagene i den interne verifikationsdokumentation.

Artikel 26

Intern verifikationsdokumentation

1. Verifikatoren skal forberede og sammensætte en intern verifikationsdokumentation, der som minimum indeholder:

- a) resultaterne af de udførte verifikationsaktiviteter
- b) den strategiske analyse, risikoanalysen og verifikationsplanen
- c) tilstrækkelige oplysninger til at understøtte verifikationserklæringen, herunder begrundelser for bedømmelser, som er fremsat om, hvorvidt de identificerede ukorrekte angivelser har væsentlig indflydelse på de rapporterede emissionsdata, tonkilometerdata eller data, der er relevante for gratistildeling.

2. Den interne verifikationsdokumentation, som der henvises til i stk. 1, skal forefindes på en sådan måde, at den uafhængige beslutningstager, som der henvises til i artikel 25, og det nationale akkrediteringsorgan kan vurdere, om verifikationen er blevet udført i overensstemmelse med nærværende forordning.

Efter bekræftelsen af verifikationsrapporten i henhold til artikel 25, stk. 5, indfører verifikatoren resultaterne af den uafhængige gennemgang i den interne verifikationsdokumentation.

3. Verifikatoren giver efter anmodning den kompetente myndighed adgang til den interne verifikationsdokumentation for at lette den kompetente myndigheds evaluering af verifikationen.

Artikel 27

Verifikationsrapport

1. På baggrund af de oplysninger, der er indsamlet under verifikationen, udsteder verifikatoren en verifikationsrapport til driftslederen eller luftfartøjsoperatøren om hver emissionsrapport, tonkilometerrapport, basisdatarapport eller datarapport for nytilkomne, der var genstand for verifikation. Verifikationsrapporten skal som minimum give et af følgende resultater:

- a) rapporten er verificeret som tilfredsstillende
- b) driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport indeholder væsentlige ukorrekte angivelser, der ikke er rettet før udgivelsen af verifikationsrapporten
- c) verifikationens omfang er for begrænset ifølge artikel 28, og verifikatoren har ikke kunnet tilvejebringe tilstrækkelig dokumentation, til at der kan gives en verifikationserklæring med rimelig sikkerhed for, at rapporten er fri for væsentlige ukorrekte angivelser
- d) afvigelser, individuelt eller kombineret med andre afvigelser, medfører utilstrækkelig klarhed og forhindrer, at verifikatoren med rimelig sikkerhed kan fastslå, at driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport er fri for væsentlige ukorrekte angivelser
- e) i tilfælde hvor overvågningsmetodeplanen ikke skal godkendes af den kompetente myndighed, fører manglende overholdelse af delegeret forordning (EU) .../... til utilstrækkelig klarhed og forhindrer, at verifikatoren med rimelig sikkerhed kan fastslå, at basisdatarapporten eller datarapporten for nytilkomne er fri for væsentlige ukorrekte angivelser.

I forbindelse med første afsnit, litra a), kan driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport kun blive anset som tilfredsstillende, hvis den er fri for væsentlige ukorrekte angivelser.

2. Driftslederen eller luftfartøjsoperatøren indgiver verifikationsrapporten for den kompetente myndighed sammen med den pågældende rapport fra driftslederen eller luftfartøjsoperatøren.
3. Verifikationsrapporten skal som minimum indeholde følgende elementer:
 - a) navnet på driftslederen eller luftfartøjsoperatøren, som var genstand for verifikation
 - b) verifikationens målsætninger
 - c) verifikationens omfang
 - d) en henvisning til driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport, der er blevet verificeret
 - e) de kriterier, der blev brugt til at verificere driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport, herunder tilladelsen, hvor det er relevant, og versionerne af den overvågningsplan, der er godkendt af den kompetente myndighed, eller overvågningsmetodeplanen, alt efter hvad der er relevant, samt gyldighedsperioden for hver plan
 - f) bekræftelse af, at verifikatoren har kontrolleret overvågningsmetodeplanen, og at den pågældende plan er i overensstemmelse med delegeret forordning (EU) .../..., i tilfælde af verifikation af den basisrapport, der er påkrævet for tildeling for perioden 2021-2025, og hvis den kompetente myndighed ikke har krævet godkendelse af overvågningsmetodeplanen
 - g) hvis det vedrører verifikationen af driftslederens eller luftfartøjsoperatørens emissionsrapport, de aggregerede emissioner eller tonkilometer pr. aktivitet som omhandlet bilag I til direktiv 2003/87/EF og pr. anlæg eller luftfartøjsoperatør
 - h) hvis det vedrører verifikationen af basisdatarapporten eller datarapporten for nytilkomne, de aggregerede årlige verificerede data for hvert år i basisperioden for hver delinstallation med henblik på det årlige aktivitetsniveau og de emissioner, der er tilskrevet delinstallationen
 - i) rapporteringsperioden eller basisperioden, der var genstand for verifikation
 - j) ansvarsområderne for driftslederen eller luftfartøjsoperatøren, den kompetente myndighed og verifikatoren
 - k) verifikationserklæringen
 - l) en beskrivelse af eventuelle identificerede ukorrekte angivelser og afvigelser, der ikke er korrigeret før udgivelsen af verifikationsrapporten
 - m) de datoer, hvor der udført anlægsbesøg, og af hvem
 - n) oplysninger om, hvorvidt der er givet afkald på anlægsbesøg, og årsagen til afkald på disse anlægsbesøg
 - o) eventuelle tilfælde af manglende overholdelse af gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, når sådanne har vist sig under verifikationen
 - p) hvis der ikke i tide af den kompetente myndighed kan opnås godkendelse af den anvendte metode til at komplettere datamangler i henhold til artikel 18, stk. 1, sidste afsnit, en bekræftelse af, om den anvendte metode er på den sikre side, og om den fører til væsentlige ukorrekte angivelser
 - q) en erklæring, hvis den metode, der anvendes til at komplettere eventuelle datamangler i henhold til artikel 12 i delegeret forordning (EU) .../..., fører til væsentlige ukorrekte angivelser
 - r) hvis verifikatoren har observeret ændringer af kapaciteten, aktivitetsniveauet og driften af anlæg, der kan have en indvirkning på anlæggets tildeling af emissionstilladelser, og som ikke er blevet rapporteret til den kompetente myndighed inden 31. december i rapporteringsperioden i overensstemmelse med artikel 24, stk. 1, i afgørelse 2011/278/EU, en beskrivelse af disse ændringer og hertil knyttede bemærkninger
 - s) anbefalinger til forbedringer, hvor det er relevant
 - t) navnene på den EU ETS-ledende auditor, den uafhængige beslutningstager og når det er relevant, EU ETS-auditoren og den tekniske ekspert, der var involveret i verifikationen af driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport
 - u) datoen og en bemyndiget persons underskrift på vegne af verifikatoren, inklusive vedkommendes navn.
4. Verifikatoren beskriver i verifikationsrapporten de ukorrekte angivelser, afvigelserne og den manglende overholdelse af gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 eller delegeret forordning (EU) .../... [regler for gratistildeling] i så tilstrækkelige detaljer, at det er muligt for driftslederen eller luftfartøjsoperatøren samt den kompetente myndighed at forstå følgende:
 - a) størrelsen og karakteren af den ukorrekte angivelse, afvigelse eller manglende overholdelse af gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, eller delegeret forordning (EU) .../...
 - b) hvorfor den ukorrekte angivelse har væsentlig indflydelse, eller hvorfor ikke

- c) hvilket element i driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport den ukorrekte angivelse henviser til, eller hvilket element i overvågningsplanen eller overvågningsmetodeplanen afvigelsen henviser til
 - d) hvilken artikel i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 eller delegeret forordning (EU) .../... den manglende overholdelse vedrører.
5. Med henblik på at verificere emissionsrapporter eller tonkilometerrapporter kan driftslederen eller luftfartøjsoperatøren, hvis en medlemsstat kræver, at verifikatoren indgiver oplysninger om verifikationsprocessen ud over de elementer, der er beskrevet i stk. 3, og de pågældende oplysninger ikke er nødvendige for at forstå verifikationserklæringen, af effektivitetsgrunde indgive de ekstra oplysninger til den kompetente myndighed separat fra verifikationsrapporten på en anden dato, men ikke senere end 15. maj samme år.

Artikel 28

Begrænsning af omfang

Verifikatoren kan konkludere, at verifikationens omfang, som der henvises til i artikel 27, stk. 1, litra c), er for begrænset i følgende situationer:

- a) der mangler data, og dette forhindrer en verifikator i at indhente den dokumentation, som skal bruges for at reducere verifikationsrisikoen til det niveau, der er nødvendigt for at opnå et rimeligt sikkerhedsniveau
- b) overvågningsplanen er ikke godkendt af den kompetente myndighed
- c) overvågningsplanen eller overvågningsmetodeplanen, alt efter hvad der er relevant, tilvejebringer ikke tilstrækkeligt omfang eller klarhed til at kunne foretage en konklusion for verifikationen
- d) driftslederen eller luftfartøjsoperatøren har ikke kunnet tilvejebringe tilstrækkelige oplysninger til at sætte verifikatoren i stand til at udføre verifikationen
- e) hvis delegeret forordning (EU) .../... eller medlemsstaten krævede den kompetente myndigheds godkendelse af overvågningsmetodeplanen forud for indsendelsen af basisdatarapporten, og den pågældende plan ikke er blevet godkendt af den kompetente myndighed forud for verifikationen.

Artikel 29

Behandling af udestående, ikke-materielle afvigelser

1. Verifikatoren vurderer, om driftslederen eller luftfartøjsoperatøren har korigeret de afvigelser, som er angivet i verifikationsrapporten for den forudgående overvågningsperiode ifølge de krav til driftslederen, som der henvises til i artikel 69, stk. 4, i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, hvor det er relevant.

Hvis driftslederen eller luftfartøjsoperatøren ikke har korigeret disse afvigelser i henhold til artikel 69, stk. 4, i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, overvejer verifikatoren, om dette øger eller kan øge risikoen for ukorrekte angivelser.

Verifikatoren rapporterer i verifikationsrapporten, om disse afvigelser er blevet bragt ud af verden af driftslederen eller luftfartøjsoperatøren.

2. Verifikatoren registrerer i den interne verifikationsdokumentation detaljer angående, hvornår og hvordan identificerede afvigelser er bragt ud af verden af driftslederen eller luftfartøjsoperatøren under verifikationen.

Artikel 30

Forbedring af overvågnings- og rapporteringsprocessen

1. Hvis verifikatoren har identificeret områder, der kan forbedres, i driftslederens eller luftfartøjsoperatørens præstation i forhold til litra a) til e), i dette stykke, medtager verifikatoren i verifikationsrapporten anbefalinger til forbedringer med relation til driftslederens eller luftfartøjsoperatørens præstation på disse punkter:

- a) driftslederens eller luftfartøjsoperatørens risikovurdering
- b) udviklingen, dokumentationen, gennemførelsen og opretholdelsen af dataflowaktiviteter og kontrolaktiviteter samt evalueringen af kontrolsystemet

- c) udviklingen, dokumentationen, gennemførelsen og opretholdelsen af procedurer til dataflowaktiviteter og kontrolaktiviteter samt andre procedurer, som en driftsleder eller luftfartøjsoperatør skal etablere i henhold til gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 eller artikel 11, stk. 2, i delegeret forordning (EU) .../... regler for gratistildeling]
- d) overvågningen og rapporteringen af emissioner eller tonkilometer, herunder i forhold til at opnå højere metodetrin, reducere risici og forbedre effektiviteten i overvågningen og rapporteringen
- e) overvågningen og rapporteringen af data til basisdatarapporter og datarapporter for nyttilkomne.

2. Under verifikationen efter det år, hvor anbefalingerne til forbedring blev foretaget i en verifikationsrapport, kontrollerer verifikatoren, hvorvidt driftslederen eller luftfartøjsoperatøren har gennemført anbefalingerne til forbedring, og på hvilken måde dette er gjort.

Hvis driftslederen eller luftfartøjsoperatøren ikke har gennemført disse anbefalinger eller ikke har gennemført dem korrekt, vurderer verifikatoren, hvilke konsekvenser dette har for risikoen for ukorrekte angivelser og afvigelser.

Artikel 31

Forenklet verifikation for anlæg

1. Uanset artikel 21, stk. 1, kan verifikatoren beslutte ikke at foretage anlægsbesøg på anlæg, forudsat at det godkendes af en kompetent myndighed i henhold til andet afsnit i nærværende artikel. Denne beslutning skal være baseret på resultatet af risikoanalysen, og efter at det er fastslået, at verifikatoren har ekstern adgang til alle relevante data, og at betingelserne for ikke at foretage anlægsbesøg er opfyldt. Verifikatoren underretter straks driftslederen herom.

Driftslederen indgiver en ansøgning til den kompetente myndighed for at anmode den kompetente myndighed om at godkende verifikatorens beslutning om ikke at foretage anlægsbesøget.

Efter en ansøgning indgivet af den pågældende driftsleder beslutter den kompetente myndighed under hensyntagen til alle følgende elementer, om den kan godkende verifikatorens beslutning om ikke at foretage anlægsbesøget:

- a) de oplysninger, som verifikatoren har indsendt om resultatet af risikoanalysen
- b) oplysninger om, at der er ekstern adgang til de relevante data
- c) dokumentation for, at de krav, der er fastsat i stk. 3, ikke gælder for anlægget
- d) dokumentation for, at betingelserne for ikke at foretage anlægsbesøg er overholdt.

2. Den kompetente myndigheds godkendelse omhandlet i stk. 1 er ikke påkrævet for ikke at foretage anlægsbesøg for anlæg med lave emissionsmængder, der er omhandlet i artikel 47, stk. 2, i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066.

3. Verifikatoren skal altid foretage anlægsbesøg i følgende situationer:

- a) når en driftsleders emissionsrapport verificeres for første gang af verifikatoren
- b) hvis en verifikator ikke har foretaget et anlægsbesøg i to rapporteringsperioder, som går umiddelbart forud for den indeværende rapporteringsperiode
- c) hvis der under rapporteringsperioden har været væsentlige ændringer i overvågningsplanen, herunder dem, som der henvises til i artikel 15, stk. 3, i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066
- d) hvis en driftsleders basisdatarapport eller datarapport for nyttilkomne er verificeret.

4. Stk. 3, litra c), finder ikke anvendelse, hvis der under rapporteringsperioden kun har været ændringer af standardværdien for en beregningsfaktor, jf. artikel 15, stk. 3, litra h), i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066.

Artikel 32

Betingelser for ikke at foretage anlægsbesøg

Betingelserne for ikke at foretage anlægsbesøg som omhandlet i artikel 31, stk. 1, er følgende:

- 1) verifikationen vedrører et kategori A-anlæg som omhandlet i artikel 19, stk. 2, litra a), i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 eller et kategori B-anlæg som omhandlet i artikel 19, stk. 2, litra b), i nævnte gennemførelsesforordning, hvorved:
 - a) anlægget kun har én kildestrøm, jf. artikel 19, stk. 3, litra c), i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, som er naturgas, eller en eller flere ubetydelige kildestrømme, som aggregeret ikke overstiger den grænse for ubetydelige kildestrømme, der er fastsat i artikel 19 i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066
 - b) naturgassen overvåges ved hjælp af afregning, som er underlagt en passende retlig ordning for kontrol af afregningsmålere og opfylder de nødvendige usikkerhedsniveauer i forbindelse med det gældende metodetrin
 - c) der anvendes kun standardværdier for beregningsfaktorerne for naturgas
- 2) verifikationen vedrører et kategori A-anlæg som omhandlet i artikel 19, stk. 2, litra a), i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 eller et kategori B-anlæg som omhandlet i artikel 19, stk. 2, litra b), i nævnte gennemførelsesforordning, hvorved:
 - a) anlægget kun har én kildestrøm, som er et brændsel uden procesemissioner, og det pågældende brændsel enten er et fast brændsel, der forbrændes direkte på anlægget uden mellemliggende oplagring, eller et flydende eller gasformigt brændsel, der kan være midlertidigt oplagret
 - b) aktivitetsdataene vedrørende kildestrømmen overvåges ved hjælp af en af følgende metoder:
 - i) metode til afregning, som er omfattet af en passende retlig ordning for kontrol af afregningsmålere og opfylder de nødvendige usikkerhedsniveauer i forbindelse med det gældende metodetrin
 - ii) metode, der udelukkende er baseret på fakturaoplysninger, idet der tages hensyn til ændringer i lagerbeholdningen, hvis det er relevant
 - c) der anvendes kun standardværdier for beregningsfaktorer
 - d) den kompetente myndighed har givet anlægget tilladelse til at benytte en forenklet overvågningsplan i henhold til artikel 13 i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066
- 3) verifikationen vedrører et anlæg med små emissionsmængder som omhandlet i artikel 47, stk. 2, i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, og nr. 2), litra a)-c), finder anvendelse
- 4) verifikationen vedrører et anlæg på et ubemandet område, hvorved:
 - a) fjernmålte data fra det ubemandede sted sendes direkte til et andet sted, hvor alle data behandles, styres og opbevares
 - b) den samme person er ansvarlig for al datastyring og -registrering for anlægget
 - c) driftslederen eller et laboratorium allerede har kontrolleret målerne på anlægget i henhold til artikel 60 i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, og et underskrevet dokument eller datostemplet billedokumentation fra driftslederen godtgør, at der ikke er sket måle- eller driftsmæssige ændringer på anlægget siden den pågældende inspektion.
- 5) verifikationen vedrører et anlæg, der er placeret på et fjernt beliggende eller utilgængeligt sted, navnlig et offshoreanlæg, hvorved:
 - a) der er en høj grad af centralisering af de data, der indsamles fra det pågældende anlæg og overføres direkte til et andet sted, hvor alle data behandles, styres og opbevares med god kvalitetssikring
 - b) driftslederen eller et laboratorium allerede har kontrolleret målerne på anlægget i henhold til artikel 60 i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, og et underskrevet dokument eller datostemplet billedokumentation fra driftslederen påviser, at der ikke er sket nogen måle- eller driftsmæssige ændringer på anlægget siden den pågældende inspektion.

Nr. 2) kan også finde anvendelse, hvis anlægget ud over den kildestrøm, der er omhandlet i litra a) i nævnte stykke, benytter en eller flere ubetydelige kildestrømme, som aggregeret ikke overstiger de grænser for ubetydelige kildestrømme, der er fastsat i artikel 19 i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066.

*Artikel 33***Forenklet verifikation for luftfartøjsoperatører**

1. Uanset artikel 21, stk. 1, i nærværende forordning kan verifikatoren beslutte ikke at foretage et anlægsbesøg hos en lille udleder som omhandlet i artikel 55, stk. 1, i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, hvis verifikatoren på baggrund af sin risikoanalyse har konkluderet, at verifikatoren har ekstern adgang til alle relevante data.
2. Hvis en luftfartøjsoperatør bruger de forenklede værktøjer, som der henvises til i artikel 55, stk. 2, i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 til at bestemme brændstofforbruget, og de rapporterede data er genereret af disse værktøjer uafhængigt af input fra luftfartøjsoperatøren, kan verifikatoren på baggrund af sin risikoanalyse beslutte ikke at udføre de kontroller, som der henvises til i artikel 14, artikel 16, artikel 17, stk. 1 og 2, og artikel 18 i nærværende forordning.

*Artikel 34***Forenklede verifikationsplaner**

Hvis en verifikator benytter en forenklet verifikationsplan, registrerer verifikatoren begrundelser for at anvende sådanne planer i den interne verifikationsdokumentation, herunder dokumentation for, at betingelserne for at anvende forenklede verifikationsplaner er overholdt.

KAPITEL III

KRAV TIL VERIFIKATORER*Artikel 35***Sektorspecifikke akkrediteringsomfang**

Verifikatoren udsteder kun en verifikationsrapport til en driftsleder eller luftfartøjsoperatør, som udfører en aktivitet, der er dækket af aktivitetens omfang som omhandlet i bilag I, og for hvilken verifikatoren har fået tildelt akkreditering i overensstemmelse med bestemmelserne i forordning (EF) nr. 765/2008 og nærværende forordning.

*Artikel 36***Kontinuerlig kompetenceproces**

1. Verifikatoren skal etablere, dokumentere, gennemføre og opretholde en kompetenceproces for at sikre, at alt personale, der er betroet verifikationsaktiviteter, er kompetent til de opgaver, som de får tildelt.
2. Som en del af den kompetenceproces, som der henvises til i stk. 1, skal verifikatoren som minimum fastlægge, dokumentere, gennemføre og opretholde følgende:
 - a) generelle kompetencekriterier for alt personale, der varetager verifikationsaktiviteter
 - b) specifikke kompetencekriterier for hver funktion hos verifikatoren, der varetager verifikationsaktiviteter, navnlig for EU ETS-auditoren, den EU ETS-ledende auditor, den uafhængige beslutningstager og den tekniske ekspert
 - c) en metode til at sikre den løbende kompetence og den regelmæssige evaluering af præstationen for alt personale, der varetager verifikationsaktiviteter
 - d) en proces til at sikre den løbende uddannelse af personalet, der varetager verifikationsaktiviteter
 - e) en proces til at vurdere, hvorvidt verifikationsopgaven falder inden for omfanget af verifikatorens akkreditering, og hvorvidt verifikatoren har kompetencen, personalet og ressourcerne, der kræves til at vælge verifikationsholdet og fuldføre verifikationsaktiviteterne inden for den påkrævede tidsramme.

De kompetencekriterier, som der henvises til i første afsnit, litra b), skal være specifikke for hver aktivitet i akkrediteringsomfanget, hvor disse personer udfører verifikationsaktiviteter.

Ved evalueringen af personalets kompetence i henhold til første afsnit, litra c), vurderer verifikatoren denne kompetence i forhold til de kompetencekriterier, der henvises til i litra a) og b).

Den proces, som der henvises til i første afsnit, litra e), skal også omfatte en proces til vurdering af, om verifikationsholdet har alle kompetencer og personer, der kræves til at udføre verifikationsaktiviteter for en specifik driftsleder eller luftfartøjsoperatør.

Verifikatoren udvikler generelle og specifikke kompetencekriterier, som er i overensstemmelse med kriterierne i artikel 37, stk. 4, og artikel 38, 39 og 40.

3. Verifikatoren overvåger regelmæssigt præstationen for alt personale, der varetager verifikationsaktiviteter, for at bekræfte den løbende kompetence hos det pågældende personale.

4. Verifikatoren gennemgår regelmæssigt kompetenceprocessen, som der henvises til i stk. 1, for at sikre, at:
 - a) de kompetencekriterier, som der henvises til i stk. 2, første afsnit, litra a) og b), udvikles i overensstemmelse med kompetencekravene i nærværende forordning
 - b) alle forhold, der kan identificeres i forhold til fastsættelsen af de generelle og specifikke kompetencekriterier i henhold til stk. 2, første afsnit, litra a) og b), behandles
 - c) alle kriterierne i kompetenceprocessen opdateres og opretholdes, når det er relevant.
5. Verifikatoren skal have et system til at registrere resultaterne af de aktiviteter, som udføres i kompetenceprocessen, som der henvises til i stk. 1.
6. En tilstrækkelig kompetent bedømmer skal vurdere en EU ETS-auditors og EU ETS-ledende auditors kompetence og præstation.

Den kompetente bedømmer overvåger disse revisorer under verifikationen af driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport om installationens eller luftfartøjsoperatørens anlæg, alt efter hvad der er relevant, for at fastslå, om de opfylder kompetencekriterierne.

7. Hvis et medlem af personalet ikke kan godtgøre, at vedkommende til fulde opfylder kompetencekriterierne for en specifik opgave, der er tildelt det pågældende medlem, identificerer og organiserer verifikatoren yderligere uddannelse eller jobtræning under tilsyn. Verifikatoren overvåger det pågældende medlem, indtil vedkommende over for verifikatoren godtgør, at kompetencekriterierne er opfyldt.

Artikel 37

Verifikationshold

1. For hver enkelt verifikationsopgave skal verifikatoren sammensætte et verifikationshold, der er i stand til at udføre verifikationsaktiviteterne som omhandlet i kapitel II.
2. Verifikationsholdet skal som minimum bestå af en EU ETS-ledende auditor, og, hvis verifikatorens konklusioner under vurderingen som omhandlet i artikel 8, stk. 1, litra e), og den strategiske analyse kræver det, et passende antal EU ETS-auditorer og tekniske eksperter.
3. Til den uafhængige gennemgang af verifikationsaktiviteterne med relation til en bestemt verifikationsopgave udpeger verifikatoren en uafhængig beslutningstager, som ikke må være en del af verifikationsholdet.
4. Hvert gruppe-medlem skal:
 - a) have en klar forståelse af sin individuelle rolle i verifikationsprocessen
 - b) være i stand til at kommunikere effektivt på det sprog, som er nødvendigt for at udføre sine specifikke opgaver.
5. Verifikationsholdet skal omfatte mindst én person, der har den tekniske kompetence og forståelse, som er nødvendig for at kunne vurdere de specifikke tekniske overvågnings- og rapporteringsaspekter, der er forbundet med de aktiviteter, der er omhandlet i bilag I, og som udføres af anlæggets driftsleder eller luftfartøjsoperatøren. Verifikationsholdet skal også omfatte en person, der er i stand til at kommunikere på det sprog, som er nødvendigt for verifikationen af en driftsleders eller luftfartøjsoperatørs rapport i den medlemsstat, hvor verifikatoren udfører denne verifikation.

Hvis verifikatoren udfører verifikation af basisdatarapporter og datarapporter for nytilkomne, skal verifikationsholdet desuden omfatte mindst én person, der har den tekniske kompetence og forståelse, som er nødvendig for at kunne vurdere de specifikke tekniske aspekter, der er forbundet med indsamling, overvågning og rapportering af data, der er relevante for gratistildeling.

6. Hvis verifikationsholdet består af én person, skal denne person opfylde alle kompetencekravene for EU ETS-auditoren og den EU ETS-ledende auditor og opfylde de krav, der er fastsat i stk. 4 og 5.

Artikel 38

Kompetencekrav til EU ETS-auditorer og EU ETS-ledende auditorer

1. En EU ETS-auditor skal have kompetencen til at udføre verifikationen. Med henblik på dette skal EU ETS-auditoren som minimum have:
 - a) kendskab til direktiv 2003/87/EF, gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, delegeret forordning (EU) .../... i tilfælde af verifikation af basisdatarapporten eller datarapporten for nytilkomne, nærværende forordning, relevante standarder og anden relevant lovgivning, gældende retningslinjer samt relevante retningslinjer og relevant lovgivning, der er udstedt af den medlemsstat, hvor verifikatoren udfører en verifikation

- b) kendskab til og erfaring med data- og oplysningsrevision, herunder:
 - i) metoder til data- og oplysningsrevision, herunder anvendelsen af væsentlighedsgrad og vurdering af ukorrekte angivelseres væsentlighed
 - ii) analyse af iboende risici og kontrolrisici
 - iii) prøvetagningsteknikker i forhold til dataindsamling og kontrol af kontrolaktiviteter
 - iv) vurdering af data- og informationssystemer, IT-systemer, dataflowaktiviteter, kontrolaktiviteter, kontrolsystemer og procedurer til kontrolaktiviteter.
 - c) evne til at udføre aktiviteterne i forbindelse med verifikationen af en driftsleders eller luftfartøjsoperatørs rapport ifølge kapitel II
 - d) kendskab til og erfaring inden for de sektorspecifikke aspekter ved teknisk overvågning og rapportering, som er relevante for omfanget af de aktiviteter, som der henvises til i bilag I, og hvor EU ETS-auditoren udfører verifikation.
2. En EU ETS-ledende auditor skal opfylde kompetencekravene for en EU ETS-auditor og have demonstreret kompetence til at lede et verifikationshold og til at være ansvarlig for at udføre verifikationsaktiviteterne i henhold til nærværende forordning.

Artikel 39

Kompetencekrav til uafhængige beslutningstagere

1. Den uafhængige beslutningstager har den relevante myndighed til at revidere udkastet til verifikationsrapport og den interne verifikationsdokumentation i henhold til artikel 25.
2. Den uafhængige beslutningstager opfylder kompetencekravene for en EU ETS-ledende auditor som omhandlet i artikel 38, stk. 2.
3. Den uafhængige beslutningstager har den nødvendige kompetence til at analysere de leverede oplysninger og bekræfte oplysningernes fuldstændighed og integritet, til at bestride manglende eller modstridende oplysninger samt kontrollere dataspor med henblik på at vurdere, om den interne verifikationsdokumentation er fuldstændig og tilvejebringer tilstrækkelige oplysninger til at understøtte udkastet til verifikationsrapport.

Artikel 40

Anvendelse af tekniske eksperter

1. Ved udførelsen af verifikationsaktiviteter kan en verifikator benytte tekniske eksperter for at få detaljeret kendskab og ekspertise angående et bestemt emne, der skal understøtte EU ETS-auditoren og den EU ETS-ledende auditor i udførelsen af deres verifikationsaktiviteter.
2. Hvis den uafhængige beslutningstager ikke har kompetencen til at vurdere et bestemt aspekt i revisionsprocessen, skal verifikatoren kræve støtte fra en teknisk ekspert.
3. Den tekniske ekspert skal have den nødvendige kompetence og ekspertise til effektivt at støtte EU ETS-auditoren og den EU ETS-ledende auditor eller den uafhængige beslutningstager, hvor det er nødvendigt, i forbindelse med det emne, hvor vedkommendes viden og ekspertise er ønsket. Desuden skal den tekniske ekspert have en tilstrækkelig forståelse af de spørgsmål, som er beskrevet i artikel 38, stk. 1, litra a), b) og c).
4. Den tekniske ekspert skal varetage angivne opgaver under ledelse af og med det fulde ansvar placeret hos den EU ETS-ledende auditor i det verifikationshold, hvor den tekniske ekspert arbejder, eller den uafhængige beslutningstager.

Artikel 41

Procedurer for verifikationsaktiviteter

1. En verifikator skal etablere, dokumentere, gennemføre og opretholde en eller flere procedurer for verifikationsaktiviteter som beskrevet i kapitel II og procedurerne og processerne, der påkræves i bilag II. Ved etablering og implementering af disse procedurer og processer skal verifikatoren udføre aktiviteterne i overensstemmelse med den harmoniserede standard, som der henvises til i bilag II.
2. En verifikator skal udforme, dokumentere, gennemføre og opretholde et kvalitetsstyringssystem for at sikre konsistent udvikling, implementering, forbedring og revision af de procedurer og processer, som der henvises til i stk. 1, i overensstemmelse med den harmoniserede standard, som der henvises til i bilag II.

Artikel 42

Registreringer og kommunikation

1. En verifikator skal føre registre, herunder registre over personalets kompetence og uvildighed, for at demonstrere overholdelse af nærværende forordning.
2. En verifikator skal regelmæssigt gøre oplysninger tilgængelige for driftslederen eller luftfartøjsoperatøren og andre relevante parter i overensstemmelse med den harmoniserede standard, som der henvises til i bilag II.
3. En verifikator skal sikre fortroligheden af oplysninger, der indhentes under verifikationen i overensstemmelse med den harmoniserede standard, som der henvises til i bilag II.

Artikel 43

Uvildighed og uafhængighed

1. En verifikator skal være uafhængig af en driftsleder eller luftfartøjsoperatør og uvildig ved udførelsen af sine verifikationsaktiviteter.

For at sikre uafhængighed og uvildighed må verifikatoren og enhver del af den samme juridiske enhed ikke være en driftsleder eller luftfartøjsoperatør, ejer af en driftsleder eller luftfartøjsoperatør eller ejet af dem, ej heller må verifikatoren have relationer til driftslederen eller luftfartøjsoperatøren, som kan påvirke vedkommendes uafhængighed eller uvildighed. Verifikatoren er også uafhængig af organer, der handler med emissionstilladelser ifølge systemet for handel med kvoter for drivhusgasemissioner, der er fastsat i medfør af artikel 19 i direktiv 2003/87/EF.

2. En verifikator skal være organiseret på en måde, der sikrer vedkommendes objektivitet, uafhængighed og uvildighed. I forbindelse med nærværende forordning gælder de relevante krav, der er fastlagt i den harmoniserede standard, som der henvises til i bilag II.

3. En verifikator må ikke udføre verifikationsaktiviteter for en driftsleder eller luftfartøjsoperatør, der udgør en uacceptabel risiko for verifikatorens uvildighed, eller som skaber en interessekonflikt for verifikatoren. Verifikatoren må ikke bruge personale eller kontraktansatte ved verifikationen af en driftsleders eller luftfartøjsoperatørs rapport, der indebærer en egentlig eller potentiel interessekonflikt. Verifikatoren skal også sikre, at personalets eller organisationers aktiviteter ikke påvirker verifikationens fortrolighed, objektivitet, uafhængighed og uvildighed.

En uacceptabel risiko for uvildighed eller interessekonflikt, som der henvises til i første afsnit, første punktum, anses for at være til stede navnlig i et af følgende tilfælde:

- a) hvis en verifikator eller enhver del af den samme juridiske enhed leverer konsulenttjenester til at udvikle en del af overvågnings- og rapporteringsprocessen, der er beskrevet i overvågningsplanen, som er godkendt af den kompetente myndighed, eller i overvågningsmetodeplanen, hvor det er relevant, herunder udviklingen af overvågningsmetoden, udarbejdelsen af udkast til driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport og udarbejdelsen af udkast til overvågningsplanen eller overvågningsmetodeplanen
 - b) hvis en verifikator eller enhver del af den samme juridiske enhed leverer teknisk bistand til at udvikle eller opretholde systemet, der er gennemført til at overvåge og rapportere emissioner, tonkilometerdata eller data, der er relevante for gratistildeling.
4. En interessekonflikt for verifikatoren i relationerne mellem verifikatoren og en driftsleder eller en luftfartøjsoperatør anses blandt andet for at være til stede navnlig i et af følgende tilfælde:
 - a) hvis relationen mellem verifikatoren og driftslederen eller luftfartøjsoperatøren er baseret på fælles ejerskab, fælles styring, fælles ledelse eller personale, fælles ressourcer, fælles økonomi og fælles kontrakter eller markedsføring
 - b) hvis driftslederen eller luftfartøjsoperatøren har modtaget konsulentbistand som omhandlet i stk. 3, litra a), eller teknisk bistand som omhandlet i litra b) i samme stykke fra et konsulentorgan, teknisk bistandsorgan eller en anden organisation, der har relationer til verifikatorerne og truer verifikatorens uvildighed.

I forbindelse med første afsnit, litra b), anses verifikatorens uvildighed for at være kompromitteret, hvis relationerne mellem verifikatoren og konsulentorganet, det tekniske bistandsorgan eller den anden organisation er baseret på fælles ejerskab, fælles styring, fælles ledelse eller personale, fælles ressourcer, fælles økonomi, fælles kontrakter eller markedsføring og fælles betaling af salgskommission eller andre incitamenter til henvisning af nye kunder.

5. En verifikator må ikke outsource den uafhængige gennemgang og udstedelsen af verifikationsrapporten. I forbindelse med nærværende forordning skal verifikatoren ved outsourcing af andre verifikationsaktiviteter opfylde de relevante krav, der er fastlagt i den harmoniserede standard, som der henvises til i bilag II.

Kontraktansættelse af personer til at udføre verifikationsaktiviteter udgør dog ikke outsourcing i henhold til første afsnit, hvis verifikatoren ved kontraktansættelse af disse personer opfylder de relevante krav i den harmoniserede standard, som der henvises til i bilag II.

6. En verifikator skal etablere, dokumentere, gennemføre og opretholde en proces til at sikre den kontinuerlige uvildighed og uafhængighed for verifikatoren, dele af den samme juridiske enhed som verifikatoren, andre organisationer, som der henvises til i stk. 4, og for alt personale og alle kontraktansatte, der er involveret i verifikationen. Denne proces skal omfatte en mekanisme til at sikre verifikatorens uvildighed og uafhængighed og skal opfylde de relevante krav, der er fastlagt i den harmoniserede standard, som der henvises til i bilag II.

7. Hvis den EU ETS-ledende auditor foretager seks årlige verifikationer for en given luftfartøjsoperatør, skal den EU ETS-ledende auditor tage en pause på tre år i træk fra at levere verifikations tjenester til den samme luftfartøjsoperatør. Den maksimale periode på seks år omfatter enhver kontrol af drivhusgasemissioner, der udføres for den luftfartøjsoperatør, og som påbegyndes efter denne forordnings ikrafttræden.

KAPITEL IV

AKKREDITERING

Artikel 44

Akkreditering

En verifikator, der udsteder en verifikationsrapport til en driftsleder eller en luftfartøjsoperatør, skal være akkrediteret til de aktiviteter, som der henvises til i bilag I, og som verifikatoren udfører verifikationen af en driftsleders eller luftfartøjsoperatørs rapport for.

Med henblik på verifikation af basisdatarapporter eller rapporter for nytilkomne skal en verifikator, der udsteder en verifikationsrapport til en driftsleder, desuden være akkrediteret til aktivitetsgruppe nr. 98, jf. bilag I.

Artikel 45

Formål med akkreditering

Under akkrediteringsprocessen og overvågningen af akkrediterede verifikatorer bedømmer hvert nationalt akkrediteringsorgan, om verifikatoren og dens personale, der varetager verifikationsaktiviteter:

- a) har kompetence til at udføre verifikationen af driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapporter i overensstemmelse med nærværende forordning
- b) udfører verifikationen af driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapporter i overensstemmelse med nærværende forordning
- c) opfylder de krav, som der henvises til i kapitel III.

Artikel 46

Anmodning om akkreditering

1. Enhver juridisk person eller anden juridisk enhed kan anmode om akkreditering i medfør af artikel 5, stk. 1, i forordning (EF) nr. 765/2008 og bestemmelserne i nærværende kapitel.

Anmodningen skal indeholde de oplysninger, der er påkrævet ifølge den harmoniserede standard, som der henvises til i bilag III.

2. Ud over de oplysninger, som der henvises til i denne artikels stk. 1, skal en ansøger også inden påbegyndelsen af bedømmelsen i henhold til artikel 45 gøre følgende tilgængeligt for det nationale akkrediteringsorgan:

- a) alle oplysninger, som det nationale akkrediteringsorgan anmoder om
- b) procedurer og oplysninger angående processer, som der henvises til i artikel 41, stk. 1, og oplysningerne om kvalitetsstyringssystemet, som der henvises til i artikel 41, stk. 2
- c) kompetencekriterierne, som der henvises til i artikel 36, stk. 2, litra a) og b), resultaterne af kompetenceprocessen, som der henvises til i artikel 36, samt anden relevant dokumentation for kompetencen hos alt personale, der er involveret i verifikationsaktiviteter
- d) oplysninger om processen til at sikre kontinuerlig uvildighed og uafhængighed, som der henvises til i artikel 43, stk. 6, herunder relevante registre over ansøgerens og dens personales uvildighed og uafhængighed
- e) oplysninger om de tekniske eksperter og nøglepersonale, der er involveret i verifikationen af driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapporter
- f) systemet og processen, der skal sikre passende intern verifikationsdokumentation
- g) andre relevante registre, som der henvises til i artikel 42, stk. 1.

*Artikel 47***Forberedelse af bedømmelse**

1. Ved forberedelsen af den i artikel 45 omhandlede bedømmelse skal hvert nationalt akkrediteringsorgan tage hensyn til kompleksiteten af det omfang, som ansøgeren anmoder om akkreditering for, samt kompleksiteten af det kvalitetsstyringssystem, som der henvises til i artikel 41, stk. 2, procedurerne og oplysningerne om processer, som der henvises til i artikel 41, stk. 1, og de geografiske områder, hvor ansøgeren udfører eller planlægger at udføre verifikation.
2. I forbindelse med nærværende forordning skal det nationale akkrediteringsorgan opfylde de minimumskrav, der er fastlagt i den harmoniserede standard, som der henvises til i bilag III.

*Artikel 48***Bedømmelse**

1. Det i artikel 58 omhandlede bedømmelseshold udfører som minimum følgende aktiviteter med henblik på at foretage den i artikel 45 omhandlede bedømmelse:
 - a) en gennemgang af alle relevante dokumenter og registre, som der henvises til i artikel 46
 - b) et besøg på ansøgerens adresse for at undersøge en repræsentativ stikprøve af den interne verifikationsdokumentation og for at vurdere implementeringen af ansøgerens kvalitetsstyringssystem og de procedurer eller processer, som der henvises til i artikel 41
 - c) overvågning af en repræsentativ del af det aktivitetsomfang, som ansøgeren anmoder om akkreditering for, og præstationen og kompetencen for et repræsentativt antal af ansøgerens personale, der er involveret i verifikationen af driftslederens eller luftfartøjsoperatørens rapport, for at sikre, at personalet arbejder i henhold til nærværende forordning.

Ved udførelsen af disse aktiviteter skal bedømmelsesholdet opfylde de krav, der er fastlagt i den harmoniserede standard, som der henvises til i bilag III.

2. Bedømmelsesholdet skal rapportere resultaterne og afvigelserne til ansøgeren i overensstemmelse med de krav, der er fastlagt i den harmoniserede standard, som der henvises til i bilag III, og skal kræve, at ansøgeren reagerer på de rapporterede resultater og afvigelser i overensstemmelse med disse bestemmelser.
3. En ansøger skal foretage korrigerende handlinger for at behandle alle rapporterede afvigelser i henhold til stk. 2 og angive i ansøgerens svar på bedømmelsesholdets rapporterede resultater og afvigelser, hvilke foranstaltninger der træffes eller planlægges inden for en tidsramme, som fastsættes af det nationale akkrediteringsorgan, for at afhjælpe eventuelle påviste afvigelser.
4. Det nationale akkrediteringsorgan skal gennemgå ansøgerens reaktion på de indgivne resultater og afvigelser i henhold til stk. 3.

Hvis det nationale akkrediteringsorgan finder, at ansøgerens reaktion er utilstrækkelig eller ineffektiv, skal det nationale akkrediteringsorgan anmode ansøgeren om yderligere oplysninger eller foranstaltninger. Det nationale akkrediteringsorgan kan også anmode om dokumentation for effektiv implementering af foranstaltninger eller udføre en opfølgende bedømmelse for at vurdere effektiv implementering af de korrigerende handlinger.

*Artikel 49***Afgørelse om akkreditering og akkrediteringscertifikat**

1. Det nationale akkrediteringsorgan skal tage hensyn til de krav, der er fastlagt i den harmoniserede standard, som der henvises til i bilag III, når afgørelsen om, hvorvidt en ansøger skal have tildelt, udvidet eller fornyet en akkreditering, forberedes og træffes.
2. Hvis det nationale akkrediteringsorgan har truffet afgørelse om, at en ansøger skal have tildelt, udvidet eller fornyet akkrediteringen, udsteder det et akkrediteringscertifikat herfor.

Akkrediteringscertifikatet skal som minimum indeholde de oplysninger, der er påkrævet ifølge den harmoniserede standard, som der henvises til i bilag III.

Akkrediteringscertifikatet er gyldigt i en periode, der ikke må overstige fem år efter den dato, hvor det nationale akkrediteringsorgan udstedte certifikatet.

*Artikel 50***Tilsyn**

1. Det nationale akkrediteringsorgan skal foretage et årligt tilsyn med hver verifikator, som det har udstedt et akkrediteringscertifikat til.

Tilsynet skal mindst omfatte følgende:

- a) et besøg på verifikatorens adresse med henblik på at udføre de aktiviteter, som der henvises til i artikel 48, stk. 1, litra b)
 - b) overvågning af præstationen og kompetencen for et repræsentativt antal af verifikatorens personale i overensstemmelse med artikel 48, stk. 1, litra c).
2. Det nationale akkrediteringsorgan skal foretage det første tilsyn af en verifikator i overensstemmelse med stk. 1 senest 12 måneder efter den dato, hvor akkrediteringscertifikatet blev udstedt til denne verifikator.
 3. Det nationale akkrediteringsorgan skal forberede sin plan for tilsynet af hver verifikator på en måde, der giver mulighed for repræsentative stikprøver af akkrediteringsomfanget, der skal vurderes, i overensstemmelse med de krav, der er fastlagt i den harmoniserede standard, som der henvises til i bilag III.
 4. På baggrund af resultaterne af det i stk. 1 omhandlede tilsyn beslutter det nationale akkrediteringsorgan, om akkrediteringen fortsat skal gælde.
 5. Hvis en verifikator udfører en verifikation i en anden medlemsstat, kan det nationale akkrediteringsorgan, som har akkrediteret verifikatoren, anmode det nationale akkrediteringsorgan i den medlemsstat, hvor verifikationen udføres, om at udføre tilsynsaktiviteter på sine vegne og under sit ansvar.

Artikel 51

Fornyelse

1. Før udløbet af akkrediteringscertifikatet skal det nationale akkrediteringsorgan foretage en fornyet vurdering af verifikatoren, som det nationale akkrediteringsorgan har udstedt et akkrediteringscertifikat til, for at fastslå, om gyldigheden af dette akkrediteringscertifikat kan forlænges.
2. Det nationale akkrediteringsorgan skal forberede sin plan for fornyelse af hver verifikator på en måde, der giver mulighed for repræsentative stikprøver af det akkrediteringsomfang, der skal vurderes. Ved planlægning og udførelse af fornyelsen skal det nationale akkrediteringsorgan overholde de krav, der er fastlagt i den harmoniserede standard, som der henvises til i bilag III.

Artikel 52

Ekstraordinær bedømmelse

1. Det nationale akkrediteringsorgan kan på ethvert tidspunkt foretage en ekstraordinær bedømmelse af verifikatoren for at sikre, at verifikatoren opfylder kravene i nærværende forordning.
2. Med henblik på at gøre det muligt for det nationale akkrediteringsorgan at vurdere behovet for en ekstraordinær bedømmelse skal verifikatoren straks underrette det nationale akkrediteringsorgan om alle væsentlige ændringer, der er relevante for vedkommendes akkreditering i forbindelse med ethvert aspekt omkring vedkommendes status eller funktion. Væsentlige ændringer omfatter de ændringer, der er nævnt i den harmoniserede standard, som der henvises til i bilag III.

Artikel 53

Udvidelse af akkrediteringsomfang

Det nationale akkrediteringsorgan skal som svar på en ansøgning fra en verifikator om en udvidelse af omfanget af en tildelt akkreditering udføre de aktiviteter, der er nødvendige for at fastslå, om verifikatoren opfylder kravene i artikel 45 for den anmodede udvidelse af omfanget af sin akkreditering.

Artikel 54

Administrative foranstaltninger

1. Det nationale akkrediteringsorgan kan suspendere, tilbagetrække eller reducere en akkreditering af en verifikator, hvis verifikatoren ikke opfylder kravene i nærværende forordning.

Det nationale akkrediteringsorgan skal suspendere, tilbagetrække eller reducere en akkreditering af en verifikator, hvis verifikatoren anmoder herom.

Det nationale akkrediteringsorgan skal etablere, dokumentere, gennemføre og opretholde en procedure for suspension af akkrediteringen, tilbagetrækning af akkrediteringen og reduktion af akkrediteringsomfanget.

2. Det nationale akkrediteringsorgan skal suspendere en akkreditering eller begrænse akkrediteringens omfang i hvilket som helst af følgende tilfælde:
 - a) verifikatoren har begået et alvorligt brud på kravene i nærværende forordning
 - b) verifikatoren har vedholdende og gentagne gange undladt at opfylde kravene i nærværende forordning
 - c) verifikatoren har brudt andre af det nationale akkrediteringsorgans specifikke betingelser og vilkår.

3. Det nationale akkrediteringsorgan skal tilbagetrække akkrediteringen i følgende tilfælde:
 - a) verifikatoren har undladt at afhjælpe årsagerne til en beslutning om at suspendere akkrediteringscertifikatet
 - b) et medlem af verifikatorens øverste ledelse eller et medlem af verifikatorens personale, der er involveret i verifikationsaktiviteter i overensstemmelse med denne forordning, er blevet kendt skyldig i svig
 - c) verifikatoren har forsætligt leveret falske oplysninger eller skjult oplysninger.
4. Et nationalt akkrediteringsorgans beslutning om at suspendere, tilbagetrække eller reducere omfanget af akkrediteringen i henhold til stk. 2 og 3 kan appelleres.

Medlemsstaterne fastlægger procedurer for behandlingen af disse appeller.

5. Et nationalt akkrediteringsorgans beslutning om at suspendere, tilbagetrække eller reducere omfanget af akkrediteringen får virkning, når den meddeles verifikatoren.

Det nationale akkrediteringsorgan bringer straks suspensionen af et akkrediteringscertifikat til ophør, når det har modtaget tilfredsstillende oplysninger og er overbevist om, at verifikatoren opfylder kravene i nærværende forordning.

KAPITEL V

KRAV ANGÅENDE AKKREDITERINGSORGANER TIL AKKREDITERING AF ETS-VERIFIKATORER

Artikel 55

Nationalt akkrediteringsorgan

1. De opgaver, der har tilknytning til akkreditering i henhold til nærværende forordning, udføres af de nationale akkrediteringsorganer, der er udpeget i henhold til artikel 4, stk. 1, i forordning (EF) nr. 765/2008.
2. Hvis en medlemsstat beslutter at tillade certificering af verifikatorer, som er fysiske personer, i overensstemmelse med nærværende forordning, overdrages de opgaver, der har tilknytning til certificeringen af disse verifikatorer, til en anden national myndighed end det nationale akkrediteringsorgan, der er udpeget i henhold til artikel 4, stk. 1, i forordning (EF) nr. 765/2008.
3. Hvis en medlemsstat beslutter at benytte den i stk. 2 fastlagte mulighed, sørger den for, at den berørte myndighed opfylder kravene i nærværende forordning, herunder dem, der er fastlagt i artikel 71 i nærværende forordning, og forelægger den påkrævede dokumentation i overensstemmelse med artikel 5, stk. 2, i forordning (EF) nr. 765/2008.
4. Et nationalt akkrediteringsorgan skal være medlem af det organ, der er anerkendt i henhold til artikel 14 i forordning (EF) nr. 765/2008.
5. Et nationalt akkrediteringsorgan får overdraget udførelsen af akkreditering som en offentlig myndighedsaktivitet og skal formelt godkendes af den medlemsstat, hvis akkreditering ikke udføres direkte af de offentlige myndigheder.
6. I forbindelse med nærværende forordning udfører det nationale akkrediteringsorgan sine opgaver i overensstemmelse med de krav, der er fastlagt i den harmoniserede standard, som der henvises til i bilag III.

Artikel 56

Akkreditering på tværs af grænserne

Hvis en medlemsstat mener, at det økonomisk set ikke er meningsfyldt eller bæredygtigt at udpege et nationalt akkrediteringsorgan eller at udføre akkrediteringsaktiviteter som anført i artikel 15 i direktiv 2003/87/EF, kan den pågældende medlemsstat gøre brug af et nationalt akkrediteringsorgan fra en anden medlemsstat.

Den pågældende medlemsstat underretter Kommissionen og de andre medlemsstater herom.

Artikel 57

Uafhængighed og upartiskhed

1. Det nationale akkrediteringsorgan skal være organiseret på en måde, som sikrer dets fulde uafhængighed af verifikatorer, som det bedømmer, og dets uvildighed ved udførelse af dets akkrediteringsaktiviteter.
2. I den forbindelse må det nationale akkrediteringsorgan hverken tilbyde eller levere aktiviteter eller tjenester, som leveres af en verifikator, ej heller stille konsulentbistand til rådighed, eje aktier i eller på anden måde have en finansiell eller ledelsesmæssig interesse i en verifikator.
3. Med forbehold af artikel 55, stk. 2, skal det nationale akkrediteringsorgans struktur, ansvarsområder og opgaver være klart adskilt fra den kompetente myndigheds og andre nationale myndigheders.

4. Det nationale akkrediteringsorgan skal træffe alle endelige afgørelser angående akkrediteringen af verifikatorer.

Det nationale akkrediteringsorgan kan dog uddelegere visse aktiviteter, forudsat at de krav, der er fastlagt i den harmoniserede standard, som der henvises til i bilag III, er opfyldt.

Artikel 58

Bedømmelseshold

1. Det nationale akkrediteringsorgan skal udpege et bedømmelseshold for hver enkelt bedømmelse.
2. Et bedømmelseshold skal bestå af en ledende assessor og om nødvendigt af et passende antal assessorer eller tekniske eksperter til et specifikt akkrediteringsomfang.

Bedømmelsesholdet skal omfatte mindst én person med kendskab til overvågning og rapportering af drivhusgasemissioner i henhold til gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, som er relevante for akkrediteringsomfanget, og den kompetence og forståelse, som er påkrævet for at bedømme verifikationsaktiviteterne i anlægget eller hos luftfartøjsoperatøren for det pågældende omfang, og mindst én person med kendskab til relevant national lovgivning og vejledning.

Hvis det nationale akkrediteringsorgan vurderer verifikatorens kompetence og præstation med henblik på omfang nr. 98, jf. bilag I til nærværende forordning, skal bedømmelsesholdet desuden omfatte mindst én person med kendskab til indsamling, overvågning og rapportering af data, der relevant for gratistildeling i henhold til delegeret forordning (EU) .../..., samt den kompetence og forståelse, som er påkrævet for at bedømme verifikationsaktiviteterne for det pågældende omfang.

Artikel 59

Kompetencekrav for assessorer

1. En assessor har kompetence til at udføre de i kapitel IV krævede aktiviteter, når verifikatoren bedømmes. I den forbindelse skal assessoren:
 - a) opfylde de krav, der er fastlagt i den harmoniserede standard i henhold til forordning (EF) nr. 765/2008, som der henvises til i bilag III
 - b) have kendskab til direktiv 2003/87/EF, gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, delegeret forordning (EU) .../..., hvis assessorerne vurderer verifikatorens kompetence og præstation med henblik på omfang nr. 98, jf. bilag I til nærværende forordning, nærværende forordning, relevante standarder og anden relevant lovgivning samt gældende retningslinjer
 - c) have kendskab til data- og oplysningsrevision som omhandlet i artikel 38, stk. 1, litra b), i nærværende forordning, som er erhvervet gennem uddannelse, eller adgang til en person, som har kendskab til og erfaring med sådanne data og oplysninger.
2. En ledende assessor skal opfylde de kompetencekrav, som der henvises til i stk. 1, have påvist kompetence til at lede et bedømmelseshold og være ansvarlig for udførelse af en bedømmelse i overensstemmelse med nærværende forordning.
3. Ud over de i stk. 1 nævnte kompetencekrav skal interne assessorer og personer, der træffer beslutninger om tildeling, udvidelse eller fornyelse af en akkreditering, have tilstrækkelig viden og erfaring til at kunne evaluere akkrediteringen.

Artikel 60

Tekniske eksperter

1. Det nationale akkrediteringsorgan kan eventuelt medtage tekniske eksperter i bedømmelsesholdet for at få detaljeret viden og ekspertise inden for et specifikt emne til støtte for den ledende assessor eller assessor ved udførelsen af bedømmelsesaktiviteter.
2. En teknisk ekspert skal have den nødvendige kompetence til effektivt at kunne støtte den ledende assessor og assessor inden for det emne, hvor der er brug for en sådan eksperts viden og ekspertise. Derudover skal den tekniske ekspert have:
 - a) kendskab til direktiv 2003/87/EF, gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, delegeret forordning (EU) .../..., hvis den tekniske ekspert vurderer verifikatorens kompetence og præstation med henblik på omfang nr. 98, jf. bilag I til nærværende forordning, nærværende forordning, relevante standarder og anden relevant lovgivning samt gældende retningslinjer
 - b) tilstrækkelig forståelse af verifikationsaktiviteter.
3. En teknisk ekspert udfører nærmere bestemte opgaver under ledelse af den ledende assessor i det pågældende bedømmelseshold og under dennes fulde ansvar.

*Artikel 61***Procedurer**

Det nationale akkrediteringsorgan skal opfylde de krav, der er fastsat i henhold til artikel 8 i forordning (EF) nr. 765/2008.

*Artikel 62***Klager**

Hvis det nationale akkrediteringsorgan har modtaget en klage angående verifikatoren fra den kompetente myndighed, driftslederen eller luftfartøjsoperatøren eller andre interesserede parter, skal det nationale akkrediteringsorgan inden for en rimelig frist, men senest tre måneder efter datoen for modtagelse heraf:

- a) bedømme klagens validitet
- b) sikre, at den pågældende verifikator har fået mulighed for at indgive sine bemærkninger
- c) træffe de nødvendige foranstaltninger til at behandle klagen
- d) registrere klagen og den trufne foranstaltning og
- e) besvare klagen.

*Artikel 63***Registre og dokumentation**

1. Det nationale akkrediteringsorgan skal føre registreringer for hver enkelt person, der er involveret i akkrediteringsprocessen. Disse registreringer skal omfatte relevante kvalifikationer, uddannelse, erfaring, uvildighed og kompetence, som er nødvendig for at kunne demonstrere overholdelse af nærværende forordning.
2. Det nationale akkrediteringsorgan skal føre registreringer over verifikatoren i overensstemmelse med den harmoniserede standard i henhold til forordning (EF) nr. 765/2008, der er omhandlet i bilag III.

*Artikel 64***Adgang til oplysninger og fortrolighed**

1. Det nationale akkrediteringsorgan skal jævnligt offentliggøre og ajourføre oplysninger om det nationale akkrediteringsorgan og dets akkrediteringsaktiviteter.
2. Det nationale akkrediteringsorgan skal i overensstemmelse med artikel 8, nr. 4), i forordning (EF) nr. 765/2008 træffe passende foranstaltninger for, hvor det er relevant, at beskytte fortroligheden af erhvervet information.

*Artikel 65***Peerevaluering**

1. Nationale akkrediteringsorganer skal lade sig underkaste regelmæssig peerevaluering.
Peerevalueringen organiseres af det organ, der er anerkendt i henhold til artikel 14 i forordning (EF) nr. 765/2008.
2. Det ifølge artikel 14 i forordning (EF) nr. 765/2008 anerkendte organ implementerer passende kriterier for peerevaluering og en effektiv og uafhængig peerevalueringsproces for at kunne vurdere, hvorvidt:
 - a) det nationale akkrediteringsorgan, der er genstand for peerevaluering, har udført akkrediteringsaktiviteterne i overensstemmelse med kapitel IV
 - b) det nationale akkrediteringsorgan, der er genstand for peerevaluering, har opfyldt de i nærværende kapitel nævnte krav.Kriterierne skal omfatte kompetencekrav til peerevaluators og peerevalueringsteams, som er specifikke for det system for handel med kvoter for drivhusgasemissioner, der er etableret ved direktiv 2003/87/EF.
3. Det ifølge artikel 14 i forordning (EF) nr. 765/2008 anerkendte organ udgiver og videregiver resultatet af peerevalueringen af det nationale akkrediteringsorgan til Kommissionen, de nationale myndigheder, der er ansvarlige for de nationale akkrediteringsorganer i medlemsstaterne, og den kompetente myndighed i medlemsstaterne eller det kontaktpunkt, som der henvises til i artikel 70, stk. 2.
4. Hvis et nationalt akkrediteringsorgan har gennemført en peerevaluering organiseret af det ifølge artikel 14 i forordning (EF) nr. 765/2008 anerkendte organ, før nærværende forordnings ikrafttræden, undtages det nationale akkrediteringsorgan for yderligere peerevaluering efter nærværende forordnings ikrafttræden, hvis det kan påvise overholdelse af nærværende forordning, jf. dog stk. 1.

Med henblik herpå indgiver det pågældende nationale akkrediteringsorgan en anmodning og den fornødne dokumentation til det ifølge artikel 14 i forordning (EF) nr. 765/2008 anerkendte organ.

Det ifølge artikel 14 i forordning (EF) nr. 765/2008 anerkendte organ beslutter, om betingelserne for godkendelse af en undtagelse er blevet opfyldt.

Undtagelsen gælder for en periode på højst tre år fra datoen for meddelelse af beslutningen til det nationale akkrediteringsorgan.

5. Den nationale myndighed, som ifølge artikel 55, stk. 2, har fået overdraget opgaverne vedrørende certificeringen af verifikatorer, som er fysiske personer, jf. nærværende forordning, har en troværdighedsgrad svarende til nationale akkrediteringsorganer, som har ladet sig underkaste en peerevaluering.

Med henblik herpå skal den berørte medlemsstat straks efter sine beslutninger om at bemyndige den nationale myndighed til at foretage certificering give Kommissionen og de øvrige medlemsstater al relevant dokumentation. Ingen national myndighed må certificere verifikatorer i henhold til nærværende forordning, før den berørte medlemsstat har givet den pågældende dokumentation.

Den berørte medlemsstat skal regelmæssigt kontrollere den nationale myndigheds funktion for at sikre, at denne fortsat opfylder tidligere nævnte troværdighedsgrad, og underretter Kommissionen herom.

Artikel 66

Korrigerende handlinger

1. Medlemsstaterne overvåger deres nationale akkrediteringsorganer regelmæssigt for at sikre, at de kontinuerligt opfylder kravene i nærværende forordning, under hensyntagen til resultaterne af peerevalueringen, som er udført i overensstemmelse med artikel 65.

2. Hvis et nationalt akkrediteringsorgan ikke opfylder kravene eller mangler at opfylde sine forpligtelser som fastlagt i nærværende forordning, træffer den berørte medlemsstat passende korrigerende handlinger eller sikrer sig, at der træffes sådanne passende korrigerende handlinger, og underretter Kommissionen herom.

Artikel 67

Gensidig anerkendelse af verifikatorer

1. Medlemsstaterne anerkender ligeværdigheden af de tjenester, som udføres af de nationale akkrediteringsorganer, der har ladet sig underkaste en peerevaluering. Medlemsstaterne skal acceptere akkrediteringscertifikater for verifikatorer, som er akkrediteret af disse nationale akkrediteringsorganer, og respektere verifikatorernes ret til at udføre verifikation inden for deres akkrediteringsomfang.

2. Hvis et nationalt akkrediteringsorgan ikke har ladet sig underkaste en komplet peerevalueringsproces, accepterer medlemsstaterne akkrediteringscertifikater for verifikatorer, som er akkrediteret af det pågældende nationale akkrediteringsorgan, forudsat at det ifølge artikel 14 i forordning (EF) nr. 765/2008 anerkendte organ har påbegyndt en peerevaluering for det pågældende nationale akkrediteringsorgan, og at det ikke har påvist nogen manglende overholdelse hos det nationale akkrediteringsorgan af nærværende forordning.

3. Hvis certificeringen af verifikatorer udføres af en national myndighed omhandlet i artikel 55, stk. 2, accepterer medlemsstaterne den attest, som er udstedt af en sådan myndighed, og respekterer certificerede verifikators ret til at udføre verifikation inden for deres certificeringsomfang.

Artikel 68

Overvågning af leverede tjenester

Fastslår en medlemsstat under en inspektion, som er udført i overensstemmelse med artikel 31, stk. 4, i direktiv 2006/123/EF, at en verifikator ikke overholder nærværende forordning, underretter den kompetente myndighed eller det nationale akkrediteringsorgan i den pågældende medlemsstat det nationale akkrediteringsorgan, der har akkrediteret verifikatoren, herom.

Det nationale akkrediteringsorgan, der har akkrediteret verifikatoren, skal betragte meddelelsen af denne oplysning som en klage i henhold til artikel 62, træffe passende foranstaltninger og svare den kompetente myndighed eller det nationale akkrediteringsorgan i overensstemmelse med artikel 73, stk. 2, andet afsnit.

Artikel 69

Elektroniske data og anvendelse af automatiserede systemer

1. Medlemsstaterne kan kræve, at verifikatorer anvender elektroniske skabeloner eller specifikke filformater til verifikationsrapporter i overensstemmelse med artikel 74, stk. 1, i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066 eller i overensstemmelse med artikel 13 i delegeret forordning (EU) .../....

2. Standardiserede elektroniske skabeloner eller filformatsspecifikationer kan stilles til rådighed til andre typer kommunikation mellem driftslederen, luftfartøjsoperatøren, verifikatoren, den kompetente myndighed og det nationale akkrediteringsorgan i overensstemmelse med artikel 74, stk. 2, i gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066.

KAPITEL VI

INFORMATIONSDUEKSLING

Artikel 70

Informationsudveksling og kontaktpunkter

1. Medlemsstaterne etablerer en effektiv udveksling af passende information og et effektivt samarbejde mellem deres nationale akkrediteringsorgan eller, når det er relevant, den nationale myndighed, som har fået overdraget certificeringen af verifikatorer, og den kompetente myndighed.
2. Hvis der er udpeget mere end en kompetent myndighed i henhold til artikel 18 i direktiv 2003/87/EF i en medlemsstat, bemyndiger medlemsstaten én af disse kompetente myndigheder til at være kontaktpunkt med henblik på udveksling af information, koordinering af det i stk. 1 omhandlede samarbejde og de aktiviteter, som der henvises til i dette kapitel.

Artikel 71

Akkrediteringsarbejdsprogram og ledelsesrapport

1. Senest den 31. december hvert år forelægger det nationale akkrediteringsorgan et akkrediteringsarbejdsprogram for den kompetente myndighed i hver medlemsstat sammen med en liste over de af det pågældende nationale akkrediteringsorgan akkrediterede verifikatorer, som har meddelt det i henhold til artikel 77, at de agter at udføre verifikationer i disse medlemsstater. Akkrediteringsarbejdsprogrammet skal som minimum indeholde følgende oplysninger for hver verifikator:

- a) forventede tid og sted for verifikationen
- b) oplysninger om aktiviteter, som det nationale akkrediteringsorgan har planlagt for den pågældende verifikator, især tilsyns- og fornyelsesaktiviteter
- c) datoer for forventede overvågningsbesøg, der skal udføres af det nationale akkrediteringsorgan for at bedømme verifikatoren, herunder adresse og kontaktinformation for driftsledere eller luftfartøjsoperatører, der vil blive besøgt i forbindelse med overvågningsbesøgene
- d) oplysninger om, hvorvidt det nationale akkrediteringsorgan har anmodet det nationale akkrediteringsorgan i den medlemsstat, hvori verifikatoren udfører verifikationen, om at udføre tilsynsaktiviteter.

Hvis der sker ændringer i de oplysninger, der er omhandlet i første afsnit, indgiver det nationale akkrediteringsorgan senest den 31. januar hvert år et ajourført arbejdsprogram til den kompetente myndighed.

2. Efter fremlæggelsen af akkrediteringsarbejdsprogrammet i overensstemmelse med stk. 1 stiller den kompetente myndighed enhver form for relevant information til rådighed for det nationale akkrediteringsorgan, især om relevant national lovgivning eller retningslinjer.

3. Senest den 1. juni hvert år stiller det nationale akkrediteringsorgan en ledelsesrapport til rådighed for den kompetente myndighed. Ledelsesrapporten indeholder som minimum følgende oplysninger for hver verifikator, som er blevet akkrediteret af det pågældende nationale akkrediteringsorgan:

- a) akkrediteringsoplysninger om verifikatorer, der for nyligt er blevet akkrediteret af det pågældende nationale akkrediteringsorgan, herunder akkrediteringsomfanget for disse verifikatorer
- b) enhver ændring i akkrediteringsomfanget for verifikatorerne
- c) opsummerede resultater af tilsyns- og fornyelsesaktiviteter udført af det nationale akkrediteringsorgan
- d) opsummerede resultater af ekstraordinære bedømmelser, der er foretaget, herunder årsager til disse ekstraordinære bedømmelser
- e) enhver klage indgivet mod verifikatoren efter den seneste ledelsesrapport og de foranstaltninger, som det nationale akkrediteringsorgan har iværksat
- f) nærmere oplysninger om de foranstaltninger, som det nationale akkrediteringsorgan har truffet som reaktion på de oplysninger, som den kompetente myndighed har delt, medmindre det nationale akkrediteringsorgan har betragtet oplysningerne som en klage som omhandlet i artikel 62.

*Artikel 72***Informationsudveksling angående administrative foranstaltninger**

Hvis det nationale akkrediteringsorgan har pålagt verifikatoren administrative foranstaltninger i henhold til artikel 54, eller hvis en suspension af akkrediteringen er bragt til ophør, eller en appelf afgørelse har omstødt en afgørelse truffet af et nationalt akkrediteringsorgan om at pålægge administrative foranstaltninger som omhandlet i artikel 54, underretter det nationale akkrediteringsorgan følgende parter:

- a) den kompetente myndighed i den medlemsstat, hvor verifikatoren er akkrediteret
- b) den kompetente myndighed og det nationale akkrediteringsorgan i hver af de medlemsstater, hvor verifikatoren udfører verifikationer.

*Artikel 73***Den kompetente myndigheds informationsudveksling**

1. Den kompetente myndighed i den medlemsstat, hvor verifikatoren udfører verifikationen, underretter årligt det nationale akkrediteringsorgan, der har akkrediteret verifikatoren, som minimum om følgende:

- a) relevante resultater opnået gennem kontrol af driftslederens og luftfartøjsoperatørens rapport og verifikationsrapporterne, især enhver konstateret manglende overholdelse af nærværende forordning fra pågældende verifikators side
- b) resultater fra inspektionen af driftslederen eller luftfartøjsoperatøren, hvis disse resultater er relevante for det nationale akkrediteringsorgan i forbindelse med verifikatorens akkreditering og tilsyn, eller hvis disse resultater omfatter en konstateret manglende overholdelse af nærværende forordning fra verifikators side
- c) resultater fra evalueringen af den pågældende verifikators interne verifikationsdokumentation, hvis den kompetente myndighed har evalueret den interne verifikationsdokumentation i henhold til artikel 26, stk. 3
- d) klager modtaget af den kompetente myndighed angående den pågældende verifikator.

2. Hvis den i stk. 1 omhandlede information dokumenterer, at den kompetente myndighed har konstateret, at verifikatoren ikke har overholdt nærværende forordning, betragter det nationale akkrediteringsorgan meddelelsen af denne oplysning som en klage fra den kompetente myndighed angående den pågældende verifikator i henhold til artikel 62.

Det nationale akkrediteringsorgan skal træffe passende foranstaltninger for at behandle sådanne oplysninger og svare den kompetente myndighed inden for en rimelig frist, dog senest tre måneder efter datoen for modtagelse heraf. Det nationale akkrediteringsorgan underretter i sit svar til den kompetente myndighed om de foranstaltninger, som det træffer, og, når det er relevant, om de administrative foranstaltninger, der pålægges verifikatoren.

*Artikel 74***Informationsudveksling om tilsyn**

1. Hvis det nationale akkrediteringsorgan i den medlemsstat, hvor en verifikator udfører en verifikation, er blevet anmodet om i henhold til artikel 50, stk. 5, at udføre tilsynsaktiviteter, rapporterer det nationale akkrediteringsorgan sine resultater til det nationale akkrediteringsorgan, som har akkrediteret verifikatoren, medmindre andet er aftalt mellem de to nationale akkrediteringsorganer.

2. Det nationale akkrediteringsorgan, der har akkrediteret verifikatoren, skal tage hensyn til de i stk. 1 omhandlede resultater, når det vurderer, om verifikatoren opfylder kravene i nærværende forordning.

3. Hvis de i stk. 1 omhandlede resultater peger på, at verifikatoren ikke overholder nærværende forordning, skal det nationale akkrediteringsorgan, der har akkrediteret verifikatoren, træffe passende foranstaltninger i henhold til nærværende forordning og underrette det nationale akkrediteringsorgan, der har udført tilsynsaktiviteter, om:

- a) hvilke foranstaltninger der er blevet truffet af det nationale akkrediteringsorgan, som har akkrediteret verifikatoren
- b) når det er relevant, hvordan resultaterne er blevet behandlet af verifikatoren
- c) når det er relevant, hvilke administrative foranstaltninger der er blevet pålagt verifikatoren.

*Artikel 75***Informationsudveksling med en medlemsstat, hvor verifikatoren er etableret**

Hvis en verifikator har fået tildelt akkreditering af et nationalt akkrediteringsorgan i en anden medlemsstat end den medlemsstat, hvor verifikatoren er etableret, skal det akkrediteringsarbejdsprogram og den ledelsesrapport, som der henvises til i artikel 71, samt de oplysninger, som der henvises til i artikel 72, også gives til den kompetente myndighed i den medlemsstat, hvor verifikatoren er etableret.

*Artikel 76***Databaser over akkrediterede verifikatorer**

1. Nationale akkrediteringsorganer eller, når det er relevant, nationale myndigheder, som der henvises til i artikel 55, stk. 2, opretter og forvalter en database og giver andre nationale akkrediteringsorganer, nationale myndigheder, verifikatorer, driftsledere, luftfartøjsoperatører og kompetente myndigheder adgang til denne database.

Det ifølge artikel 14 i forordning (EF) nr. 765/2008 anerkendte organ skal lette og harmonisere adgangen til databaserne med henblik på at opnå en effektiv og omkostningseffektiv kommunikation mellem nationale akkrediteringsorganer, nationale myndigheder, verifikatorer, driftsledere, luftfartøjsoperatører og kompetente myndigheder og kan samkøre de pågældende databaser i en enkelt, central database.

2. Den i stk. 1 omhandlede database skal som minimum indeholde følgende oplysninger:

- a) navn og adresse på hver verifikator, som er akkrediteret af det nationale akkrediteringsorgan
- b) de medlemsstater, hvor verifikatoren udfører verifikation
- c) hver verifikators akkrediteringsomfang
- d) den dato, hvor akkrediteringen blev givet, og akkrediteringens udløbsdato
- e) alle oplysninger om administrative foranstaltninger, der er pålagt verifikatoren.

Oplysningerne skal være offentligt tilgængelige.

*Artikel 77***Meddelelse fra verifikatorer**

1. For at det nationale akkrediteringsorgan kan udarbejde et akkrediteringsarbejdsprogram og en ledelsesrapport, som der henvises til i artikel 71, skal en verifikator senest 15. november hvert år sende følgende oplysninger til det nationale akkrediteringsorgan, der har akkrediteret den pågældende verifikator:

- a) planlagt tid og sted for de verifikationer, som verifikatoren planmæssigt skal udføre
- b) adresse og kontaktoplysninger for de driftsledere og luftfartøjsoperatører, hvis emissionsrapporter, tonkilometer-rapporter, basisdatarapporter eller datarapporter for nytilkomne er omfattet af verifikation
- c) navnene på medlemmerne af verifikationsholdet og omfanget af den akkreditering, som driftslederens eller luftfartøjsoperatørens aktivitet er omfattet af.

2. Hvis der sker ændringer i de oplysninger, som der henvises til i stk. 1, skal verifikatoren underrette akkrediteringsorganet om disse ændringer inden for en tidsfrist, som er aftalt med det pågældende akkrediteringsorgan.

KAPITEL VII

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER*Artikel 78***Ophævelse af forordning (EU) nr. 600/2012 og overgangsbestemmelser**

1. Forordning (EU) nr. 600/2012 ophæves med virkning fra den 1. januar 2019 eller fra datoen for denne forordnings ikrafttræden, alt efter hvilken af disse datoer der er den seneste.

Henvisninger til den ophævede forordning gælder som henvisninger til nærværende forordning og læses efter sammenligningstabellen i bilag IV.

2. Bestemmelserne i forordning (EU) nr. 600/2012 finder fortsat anvendelse på verifikation af emissioner og, hvis det er relevant, aktivitetsdata, der finder sted inden den 1. januar 2019.

*Artikel 79***Ikrafttræden**

Denne forordning træder i kraft på dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra den 1. januar 2019 eller fra datoen for denne forordnings ikrafttræden, alt efter hvilken af disse datoer der er den seneste.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 19. december 2018.

På Kommissionens vegne
Jean-Claude JUNCKER
Formand

BILAG I

Akkrediteringsomfang for verifikatorer

Omfanget af akkreditering af verifikatorer skal angives i akkrediteringscertifikatet ved brug af følgende aktivitetsgrupper i henhold til bilag I til direktiv 2003/87/EF og andre aktiviteter i henhold til artikel 10a og artikel 24 i direktiv 2003/87/EF. Disse bestemmelser finder ligeledes anvendelse på verifikatorer, som er blevet certificeret af en national myndighed i overensstemmelse med artikel 55, stk. 2, i nærværende forordning.

Aktivitets-gruppe nr.	Akkrediteringsomfang
1a	Forbrænding af brændsler ved anlæg, hvor der udelukkende anvendes standardhandelsbrændsler, som defineret i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2018/2066, eller hvor der anvendes naturgas ved anlæg af kategori A eller B.
1b	Forbrænding af brændsler ved anlæg uden restriktioner
2	Raffinering af mineralolie
3	— Produktion af koks — Ristning eller sintring, herunder pelletering, af malm (herunder svovlholdigt malm) — Fremstilling af råjern eller stål (første eller anden smeltning), herunder kontinuerlig støbning
4	— Fremstilling eller forarbejdning af nonferrometaller (herunder ferrolegeringer) — Fremstilling af sekundær aluminium — Fremstilling eller forarbejdning af nonferrometaller, herunder fremstilling af legeringer
5	Fremstilling af primær aluminium (CO ₂ - og PFC-emissioner)
6	— Fremstilling af cementklinker — Fremstilling af kalk eller kalcinering af dolomit eller magnesit — Fremstilling af glas, herunder glasfiber — Fremstilling af keramiske produkter ved brænding — Fremstilling af isoleringsmateriale af mineraluld — Tørring eller kalcinering af gips eller fremstilling af gipsplader og andre gipsprodukter
7	— Fremstilling af papirmasse af træ eller andre fibermaterialer — Fremstilling af papir eller pap
8	— Fremstilling af carbon black — Produktion af ammoniak — Fremstilling af organiske massekemikalier ved krakning, reforming, delvis eller fuld oxidation eller lignende processer — Fremstilling af brint (H₂) og syntesegas ved reforming eller delvis oxidation — Produktion af natriumkarbonat (Na₂CO₃) og natriumhydrogenkarbonat (NaHCO₃)
9	— Fremstilling af salpetersyre (CO₂- og N₂O-emissioner) — Fremstilling af adipinsyre (CO₂- og N₂O-emissioner) — Fremstilling af glyoxal og glyoxylsyre (CO₂- og N₂O-emissioner)
10	— Opsamling af drivhusgasser fra anlæg omfattet af direktiv 2003/87/EF med henblik på transport og geologisk lagring i et lagringsanlæg med tilladelse i henhold til direktiv 2009/31/EF — Transport af drivhusgasser gennem rørledninger med henblik på geologisk lagring i et lagringsanlæg med tilladelse i henhold til direktiv 2009/31/EF

Aktivitets- gruppe nr.	Akkrediteringsomfang
11	Geologisk lagring af drivhusgasser i et lagringsanlæg med tilladelse i henhold til direktiv 2009/31/EF
12	Luftfartsaktiviteter (emissioner og tonkilometerdata)
98	Andre aktiviteter i henhold til artikel 10a i direktiv 2003/87/EF
99	Andre aktiviteter, herunder af en medlemsstat i henhold til artikel 24 i direktiv 2003/87/EF, som specificeres detaljeret i akkrediteringsattesten

*BILAG II***Krav til verifikatorer**

Med hensyn til kravene til verifikatorer gælder den harmoniserede standard i henhold til forordning (EF) nr. 765/2008 vedrørende krav til drivhusgasvaliderings- og verifikationsorganer til brug ved akkreditering eller andre former for anerkendelse. Desuden gælder følgende procedurer, processer og foranstaltninger, som der henvises til i artikel 41, stk. 1:

- a) en proces eller politik for kommunikation med driftslederen, luftfartøjsoperatøren og andre relevante parter
 - b) passende foranstaltninger til at beskytte fortroligheden af opnået information
 - c) en proces for behandling af appeller
 - d) en proces for behandling af klager (herunder vejledende tidsplan)
 - e) en proces for udstedelse af en revideret verifikationsrapport, hvor en fejl i verifikationsrapporten eller driftslederen eller luftfartøjsoperatørens rapport er blevet konstateret, efter at verifikatoren har fremlagt verifikationsrapporten for driftslederen eller luftfartøjsoperatøren til videre fremlæggelse for den kompetente myndighed
 - f) en procedure eller proces om outsourcing af verifikationsaktiviteter til andre organisationer.
-

*BILAG III***Minimumskrav til akkrediteringsprocessen og krav til akkrediteringsorganer**

Med hensyn til minimumskraverne til akkreditering og kravene til akkrediteringsorganer gælder den harmoniserede standard i henhold til forordning (EF) nr. 765/2008 vedrørende generelle krav til akkrediteringsorganer, der akkrediterer overensstemmelsesvurderingsorganer.

BILAG IV

Sammenligningstabel

Kommissionens forordning (EU) nr. 600/2012	Nærværende forordning
Artikel 1-31	Artikel 1-31
—	Artikel 32
Artikel 32-78	Artikel 33-79
Bilag I-III	Bilag I-III
—	Bilag IV